Irohin Yoruba

A Newspaper of the Amalgamated Press (of Nigeria) Ltd

VOL. XII NO. 592 OCTOBER 8—OCTOBER 14, 1956. KOBO MEJI (2d)

VOMICURE

VOMICURE je [illegible] Ojun.

FUN ARA-NIYA NI DEDEDE ABEKO OYUN KI O MA A LO VOMICURE. [illegible]

EJIWUNMI MEDICINE STORES

8, [illegible] Street, Lagos.

AZIKIWE PAAPA KO SALAI-LOWO NIBE

Ọrọ Olotu

Ẹ MA T'APA SI AṢẸ IJỌBA

NINU ọrọ Ọlorun paapa, a ri i ka wipe ka bọwọ fun aṣẹ Ọba, bi a ko tilẹ ri i ka bẹẹ, ẹtọ wa ni ka ṣe bẹ ẹ. Ni apakan iwe wa yi ni a kọ irohin ẹjọ ti Ijọba ba awọn adaluru Oshogbo ṣe ati iru idajọ ti Adajọ na ṣe fun wọn. Idajọ na to ẹkọ fun ẹni ti o ba moye.

Ẹnili o ba jin si koto, o kọ ara yoku l'ọgbọn, fun ẹniti o ba jẹ omoluwabi. o ni lati mọ pe awa-arawa ni a npe ni ijọba, awọn ti a si yan si idi iṣẹ a ti tun ilu ṣe fun wa ni a npe ni oṣelu tabi awọn olotu Ijọba.

Nitotọ awọn olotu Ijọba buburu wa, ti o jẹ pe ti ara wọn nikan ni nwọn mọ, iru ijọba bẹẹ ti nwọn ba di ajaga ti o wuwo ju ru awọn enia, ẹtọ ni ki awọn enia na kigbe, ki nwọn si sọ edun ọkan wọn fun araiye gbọ, ki nwọn si ri idalare gba lati ọdọ awọn ọpọlọpọ enia. Iru iwa ireje bẹẹ ni o nṣelẹ pẹlu ijọba ti Ẹgbẹ Alakukọ ba jẹ gaba le lori ni nwọn nṣe mboro tu ijọba wọn ka kakiri ilu.

Ṣugbọn Ijọba ti o nṣe rere, ti o bere owo-ori ati owo-omi ti awọn alainikan-ṣe nlọ kọ awọn kan wipe ki nwọn ran'ri ki nwọn maṣe san an yẹyẹ ara wọn ni nwọn nṣe, iya ni nwọn fẹ fi jẹ ara wọn. Awọn adaluru ti nwọn dide da ilaigboro silẹ ni Oshogbo, ti nwọn lọ fọle ọlọpa ti nwọn yọ ogo ati kunmo lọ fọ'le odidi Ọba, kini ere ti nwọn ri je nibe? Ẹwọn onisẹ aṣẹ-kara ati ogorun ponun (£100) owo itanran.

A wi wi wi ẹ l'ẹ o ni l gbọ, a fọ fọ fọ ẹ l'ẹ o ni l gba, agbe'lu silẹ a f'enu wi, apoti s'alakara sabiran, o ha tan mbi ko tan? Abo nyin re e ako ologbo m'owo ra. Se ogọgọrun ponun tabi ẹwọn osu mesan-mesan ni o ha san ju ponun kookan owo-omi ti nwọn ni lati san lọ? Nwọn fẹ, nwọn kọ ti nwọn ba jade lẹwọn tabi lẹhin ti nwọn ti san ogorun ponun owo itanran tan nwọn ni lati tun san owo-omi na ni.

OGBENI B. M. J. Mackenna ti iṣe olori Agbẹjọro Igbimọ Iwadi na sọ niwaju awọn Igbimọ na ni ọjọ Aje ti iṣe ọjọ kini osu yi pe ni ọjọ kẹtala osu kejila odun 1954, ni Dọkita Nnamdi Azikiwe, Alakoso Ijọba Ipinlẹ Ila-Orun fi iwe eto pataki kan fun awọn Iriju Igbimọ Ijọba ti o nro Ijọba pe ki nwọn o le tete se agaro lori ipinnu Igbimọ Amuludagba (Eastern Regional Production Development Board) eyiti nwọn ti ṣe lati lọ gbe owo Ijọba pamọ si African Continental Bank.

Ọgbẹni Mackenna tun fa ọrọ yọ ninu iwe akọsilẹ ipade Igbimọ na ti o tọkasi pe Minista Alabojuto owo ni o tọ si lati mu eto pataki (memorandum) na wa, ki ba ti ṣe Alakoso Ijọba Ipinlẹ Ila-Orun. Awọn memba Igbimọ na fun Gbakeji Gomina, Ọgbẹni Mayne ni imọran pe ki o fi owo si ipinnu Igbimọ na, ṣugbọn o ko lati ṣe bẹẹ. O ni ọgbọn ori ti on ati bi on ti ṣe ri gbogbo nkan wọnyi si, ko tọna lati ṣe bẹẹ.

O ni banki ti ko ni iwe aṣẹ lati ṣiṣẹ (nitori pe ko si owo-ipamọ to nibẹ),ko ni

DỌKITA NNAMDI AZIKIWE

• • •

ẹṣẹ nilẹ de aye ti on yio fi fi ara mọ imọran wọn. O ni nitoripe eto iṣiro African Continental Bank ti jade ninu "West African Pilot" laipẹ yi, ko si ni ẹṣẹ nilẹ to.

Nigbati nwọn nyọ Ọgbẹni Mayne l'ẹnu pupọ, o ni on yio lọ fi imọran wọn na lọ Akọwe Owo Ijọba lati gbọ ti ẹnu rẹ wu. Ṣugbọn nwọn sọ fun un pe ki o maṣe ṣe bẹẹ. Nwọn ni lẹhin ti o ba ti ṣe ifẹ ti awọn tan o le da a sọ loju rẹ.

Ni ọgbọnjọ osu kejila ọdun keji (30.12.54) nigbati Igbimọ na ṣe ipade eyi ti Dọkita Azikiwe, Ọgbẹni Ojike, awọn miran ba wọn ṣe, Gbakeji Gomina ṣe alaye fun wọn pe gẹgẹ bi ohun ti on ri gbọ lọdọ Akọwe-owo Ijọba, on ri pe ko tọ ki nwọn fi owo pamọ si African Continental Bank titi ti banki na yio fi fi ẹṣẹ mulẹ ti Ijọba yio fi ni owo si i.

Nigbati nwọn ko imọran Ọgbẹni Mayne ni o ba nwọ wọn niran. Ọgbẹni Mackenna fi han bi Igbimọ na nṣe apamọ-pamọ lori ọrọ yi ti nwọn gbe ọkẹ mẹdọgbọn (£500,000) owo Ijọba lọ si African Continental Bank ati bi nwọn ti ṣe ṣe ipinnu pe nwọn yio pin iyoku si awọn banki miran, awọn bi B.B.W.A.

O ṣe alaye bi Dọkita Azikiwe ati Minista Alabojuto Iṣẹ owo (trade) ti ṣe ṣe adehun lati lọ ba Alaga Ọgbẹni Young ni ọjọ keji osu kerin. Ọgbẹni Mackenna fi iwe Eto Ijọba Ipinlẹ Ila-Orun lori owo banki na han Igbimọ Iwadi na.

Wo oju ewe kejila

Awọn adaluru Oshogbo w'ẹwọn

LAIPẸ yi ni nwọn ṣe ẹjọ awọn ti o da ija'gboro silẹ lori owo-omi ni Oshogbo, ni kotu kekere (magistrate court) Ilesha. Adajọ kotu na si ju awọn mokandinladọta si ẹwọn ti o jebi ẹran na si ẹwọn.

Adajọ na ju awọn mọkandinladọta si ẹwọn oṣu mẹta-mẹta oniṣẹ aṣẹ-kara, ati awọn merindinlogun si ẹwọn osu mesan-mesan oniṣẹ-aṣẹ kara ati awọn merin yoku si ẹwọn osu mesan-mesan tabi ogọrun ponun.

Nitori ti awọn merin yi jẹ arugbo ni adajọ na ṣe fi "Bibeẹkọ" kun idajọ tiwọn pe ki nwọn san ogọrun ponun owo itanran, ti nwọn ko ba le ṣe ẹwọn osu mesan, nitori ko si aye "bibeẹkọ" fun awọn yoku, ẹwọn taarata ni tiwọn.

Ki Adajọ na, Ọgbẹni Begho to ṣe idajọ na, o fi han bi iwa jagidijagan [illegible] ija igboro ti ṣe jẹ iwa [illegible] lọpọlọpọ si. O ni ki [illegible] ohun ti o tọ ki a ba [illegible] ni idi iru nkan bawọnyi [illegible] wipe gbogbo ẹjọ ti nwọn niwaju on yi kun fun [illegible] iro lọpọlọpọ.

Ojike ni on ko riran kawe

Alaga Igbimọ kilọ fun un ....

NIGBATI ọrọ kan Ọgbẹni Ojike ti o fi igba kan jẹ Minista Alamojuto Owo Ijọba Ipinlẹ Ila-Orun lati jẹri niwaju awọn Igbimọ Oluwadi ẹsun African Continental Bank ati Dọkita Azikiwe, bi o kanran ki o fi ara balẹ soro nṣe ni o nju ọwọ agbada firi-firi s'ọtun

MAZI MBONU OJIKE

• • • •

[illegible]. O si tun fi igba kan [illegible] pe on ko riran kawe dada. Alaga Igbimọ Iwadi kilọ fun un pe ẹran pataki ni nwọn pe lo lori, ki o yẹ [illegible] agbada firi-

firi niwaju awọn, ki o fi ara balẹ ati pe ki o wa jigiriwọju rẹ ti o ba nlọ pe a riran dada wa ti o ba mbọ ni ọjọ keji.

Nigbati Igbimọ Iwadi Foster-Sutton lori aye Dọkita Azikiwe pẹlu African Continental Bank bẹrẹ iṣẹ wọn ni Eko ni ọjọ Aje ti ṣe ọjọ kini osu kẹwa ọdun yi, Alaga Igbimọ na, Ọlọla Foster-Sutton ṣe ikilọ fun Ọgbẹni Ojike. Idi ti o fi ki i ni ilọ pe, nigbati Alaga Igbimọ na mbi i lọrọ dipo ki o fi ẹsi taara, nṣe ni o

Wo oju ewe kẹwa

BELLO ADEYẸMỌ DI ISA-NSA

BELLO Adeyẹmọ, ọkan ninu awọn ọdaran ija'gbona Oshogbo ti adajọ ti ṣe idajọ awọn yoku ti nk'gbe bẹrẹ lailoto gba idajọ tirẹ, o di isasa ati alarinkiri. Awọn ko mọ ibi ti o ti di isisiyi. Ṣugbọn adajọ na sọ fun awọn ọlọpa pe, nwọn ko gbọdọ ni isinmi ati ifaiyabalẹ titi nwọn o fi wa Bello Adeyẹmọ, na ni awari. "Awari Yobinrin l wa nkan obẹ".

EYI NI ỌJỌ AWỌN ỌJA ILẸ WA.

ỌJỌ AJE 8TH OCTOBER (MONDAY)

Ilu	Oruko Awon Oja
Eko ati agbegbe rẹ	Mushin.
Abẹokuta	Owode Otta Abalabi Sodeke Omida Ilawo Owowo Obafemi
Ibadan	Oja-Oje
Ijebu	Ikenne Okun-Owa Erunwon Omu, Ago-Iwoye
Ijesha	Ijebu-Ijesha Jene Itagu Odogbo, Iloko, Ipetu, Owode, Idoko,
Ondo ati Eti Odo	Agbabu Igbogi Ishua Erinketa
Egbado	Olorunda, Kajola Ilobi Erede
Ogbomosho	Araromi. Iregba
Ekiti	Erekesan
Ibinni	
Delta	
Igbajo	Iloro

ỌJỌ ISẸGUN 9TH OCTOBER (TUESDAY)

Ilu	Oruko Awon Oja
Eko ati agbegbe rẹ	Agege Ikeja. Ebute-Ero, Ojo Ajido
Abẹokuta.	Lafenwa Obada Oba Kajola Ajegunle, Idogo, Ogumaki, Itori
Ibadan	Ibuko Lalupon
Ijebu	Ibefun. Atikori, Imushin, Ago-Iwoye Ijesha-Ijebu, Isara, Imodi, Mamu
Ijesha	Esa-Oke. Iware. Ejioro. Odo Ibokun, Esa-Odo, Ijeda. Ikeji.
Ondo ati Eti Odo	Igbo-Egunren, Atijere. Oni Ebiwo.
Egbado	Idi-Emi Ibeshe Lasilo Atta Oko
Ogbomosho	
Ekiti	Ifaki Okemesi
Ibinni	Uromi.
Delta	
Igbajo	

ỌJỌ 'BỌ 10TH OCTOBER (WEDNESDAY)

Ilu	Oruko Awon Oja
Eko ati agbegbe rẹ	Oyingbo
Abẹokuta.	Ijoko, Iberekodo, Asu, Wasimi.
Ibadan	Olode. Ogunjana, Lagun.
Ijebu	Aiyepe. Sagamu Ita-osu Ogere Irolu, Ita-Iloti, Itele, Oyingbo,
Ijesha	Ijebu-Ijesha. Ibodi. Ibode Kajola, Oluwa'da
Ondo ati Eti Odo	Abigi. Aiyetoro. Oka. Ilara. Epe.
Egbado	Alagba Ilaro. Sunwa. Iboro.
Ogbomosho	Obada, Gambari
Ekiti	Ilogbo. Oke-Aiyedun. Idogun Eke.
Ibinni	
Delta	
Igbajo	

ỌJỌ 'RU 11TH OCTOBER (THURSDAY)

Ilu	Oruko Awon Oja
Eko ati agbegbe rẹ	Obun-Eko
Abẹokuta.	Atan, Agbado, Ifo, Itoku Isabo, Odeda, Ibara.
Ibadan	Ijaiye-Orile Iresi Obada Egbeda. Oyedeji
Ijebu	Ilishan, Odogbolu, Atan, Imope Ishan, Isara, Imodi, Akesan
Ijesha	Ilase Epe Iloba Iperindo. Imuroko, Erinmo, Esa-Oke.
Ondo ati Eti Odo	Agirifon-Ilutitun, Odojomo, Igbotako, Ileoluji, Obunkekere.
Egbado	Aiyetoro Tata Randu. Ado-Odo
Ogbomosho	Iresa-Du, Arolu. Egbeda Jabata, Oke Imale
Ekiti	Egosi. Odo-Aiyedun
Ibinni	
Delta	Kokori
Igbajo	

ỌJỌ ẸTI 12TH OCTOBER (FRIDAY)

Ilu	Oruko Awon Oja
Eko ati agbegbe rẹ	Mushin. Badagry
Abẹokuta	Otta, Abalabi, Sodeke, Owode. Omida Ilawo Owowo Obafemi
Ibadan	Oja-Oje
Ijebu	Ikenne Okemowa Erunwon Omu, Ago-Iwoye
Ijesha	Ijebu-Ijesha, Oyu, Itagu, Idoko Iloko, Odogbo, Owode, Ita Apa
Ondo ati Eti Odo	Ishua. Aye. Erinketa. Agbana Igbogi
Egbado	Ilobi. Igbogila. Ijoun Imasai
Ogbomosho	Araromi Iregbo
Ekiti	Erekesan
Ibinni	
Delta	
Igbajo	Iloro.

ỌJỌ ABAMẸTA 13TH OCTOBER (SATURDAY)

Ilu	Oruko Awon Oja
Eko ati agbegbe rẹ	Agege, Ikeja
Abẹokuta.	Lafenwa Obada Oba Kajola Ajegunle, Idogo, Ogumaki
Ibadan	Lalupon, Ibuko
Ijebu	Isara, Imodi, Ibefun, Atikori, Imushin, Ijesha-Ijebu, Mamu Ijesha-Ijebu
Ijesha	Esa Oke Iwara Ejioro Odo Ibokun, Esa-Odo
Ondo ati Eti Ondo	Igbo-Egunren
Egbado	Idi-Omi Lasilo Igan-Okoto, Atta Oko
Ogbomosho	
Ekiti	Ifaki Okemesi
Ibinni	Uromi.
Delta	
Igbajo	

ỌJỌ AIKU 14TH OCTOBER (SUNDAY)

Ilu	Oruko Awon Oja
Eko ati agbegbe rẹ	Oyingbo. Ejinrin.
Abẹokuta.	Ijoko. Iberekodo, Asu. Wasimi.
Ibadan	Ogunjana, Lagun, Sagbe, Olode
Ijebu	Aiyepe. Sagamu Ilisan Ogere, Irolu, Itele, Ita-Iloti, Ora
Ijesha	Ijebu-Ijesha. Ibodi Ibode. Kajola, Oluwa'da.
Ondo ati Eti Odo	Oka. Ilara, Abigi, Aiyetoro, Epe.
Egbado	Alagba. Ilaro Sunwa. Iboro. Jigga
Ogbomosho	Obada, Gambari.
Ekiti	Ilogbo, Oke-Aiyedun, Idogun Eka.
Ibinni	
Delta	
Igbajo	

ỌJỌ AJE 15TH OCTOBER (MONDAY)

Ilu	Oruko Awon Oja
Eko ati agbegbe rẹ	Ogun Eko
Abẹokuta.	Atan Agbado Ifo Itoku. Isabo Odeda, Ibara, Itori
Ibadan	Ijaiye-Orile. Iresi Obada Egbeda. Oyedeji
Ijebu	Ilishan. Odogbolu, Atan. Imope. Ishan, Isara, Imodi. Ajegunle
Ijesha	Esa-Oke Ilase Epe Iloba Iperindo, Imuroko, Erinmo.
Ondo ati Eti Odo	Odojomo. Igbotako. Ileoluji. Obunkekere. Agirifon-Ilutitun
Egbado	Aiyetoro, Tata. Randu, Ado-Odo
Ogbomosho	Iresa-Du. Arolu. Egbeda
Ekiti	Egosi. Odo-Aiyedun.
Ibinni	
Delta	Kokori.
Igbajo	

ITUMỌ ALỌ

1. Igi-ope.
2. Igi-[illegible].
3. Awon ti o [illegible] popo [illegible].
4. Omo-[illegible] ati [illegible].
5. Agbara-ojo, [illegible] ati ere.
6. Afefe [illegible].
7. Oja.
8. Eka-ere.
9. Oku.
10. Agbara-ojo.

Adaeke ji dide ninu oku

ENUGU.

IYANU nla ni o je fun awon ore ati awon alabakedun ebi Adaeke, arabinrin kekere kan ni ilu Akagbe, itosi mejo si Enugu, nigbati arabinrin na (Adaeke) ti nwon ro pe o ti ku, ti nwon si kan oku re sinu posi, bere si ja giddi-giddi ninu posi na bi nwon ti ngbe e lo sin ni ojo Eti ti ise ojo kerinla osu ti o koja yi.

Lesekese ni nwon si posi na, nwon si ba a nibe ti ngbe fuke-fuke. Nwon tete mu u lo si ile re nibiti o gbe nfi igbadun sayo lati igbana titi di bi a ti nko iwe yi.

EYIN ABIYAMO ẸKU ORIIRE! EGBOGI AGBONOLA YI DE!

EGBOGI AGBONOLA

EKUNDAYO MEDICINE STORES 41, VICTORIA ST. LAGOS.

ILERA MI TI O DARA

L'arọ

ANDREWS

Iwọ paapa le fo pẹlu OWO-PỌỌKU

by W·A·A·C WEST AFRICAN AIRWAYS CORPORATION

"FUN EGBOGI" ki o si jẹki awọn ọlọja gba koko rẹ

"MAṢE FUN EGBOGI" arun korikori yio gba koko rẹ dipo

ARUN KORIKORI NI ỌTA RẸ NI GBOGBO AKOKO OJO

"PERENOX" ATI "PEREPOD"

NI AWỌN OHUN IJA RẸ

Ma a lo wọn DEDE ki o si dabobo awọn koko ati owo rẹ

O wa kakiri ẹka ile iṣẹ ati iọdọ awọn aṣoju

THE CO-OPERATIVE SUPPLY ASSOCIATION

ati

THE UNITED AFRICA COMPANY

Plant Protection Ltd.

BI IPILẸ BA BAJẸ

Lati oju ewe kẹta

Ipin ninu Banki na gẹgẹ bi iwe adehun ti nwọn ti ṣe. Ọgbẹni Ojike gba pe nitotọ adehun ti duro saju ọjọ karun oṣu karun ọdun na.

Ojike tun sọ pe on ba Dokita Mbanugo sọrọ nipa owo na ki Igbimọ to ṣe ipade ni ọjọ kefa oṣu kẹrin ọdun. Nigbati Ọgbẹni Mackenna bi Ọgbẹni Ojike lere pe kini ṣe ti o sọ lẹkan pe on ko ba Dokita Mbanugo sọrọ nipa owo na, Ojike dahun pe "idamu lo ṣemi".

Kele gbe iwe aṣiri Ojike

Nigbati ọrọ ka Ọgbẹni Ojike lara, o so pe gbogbo awọn ẹlẹgbẹ on alakoso iṣẹ Ijọba mọ nipa ọran na bi o tilẹ jẹ pe nwọn ko joko papọ sọ nipa rẹ ninu Ipade Igbimọ Alaṣẹ Ijọba. Ojike ko le sọ bi nwọn ti ṣe mọ, iyẹn nipe on ko lo sọ fun wọn, ṣugbọn on mọ pe Igbimọ ti ngmojuto Eto Inawo lo ṣe iwe ikede si iwe irohin nipa rẹ. Ọgbẹni Mackenna fi han Ojike ninu iwe akọsilẹ Igbimọ na pe ko si apere pe Igbimọ na ṣe ikede rara. Ojike sọ pe bẹni.

Ninu nwọn nsọ eyi, Ọgbẹni Mackenna bere lọwọ Ojike bi iwe-aṣiri (diary) rẹ ba wa nitosi. Ojike tọwọ bọ apo rẹ, o si fa iwe aṣiri rẹ ti ọdun to koja jade, ṣugbọn ko fẹ fi i silẹ laigba imoran lati ọdọ Loya rẹ. Kawi-kafo, Alaga Iko Iwadi na fi kele gbe iwe na mọ o lọwọ, o si di eyi ti Iko Iwadi ati awọn agbẹjọro gbogbo yio ka lakagba lati mọ bi Ojike ti rin nipa ọran nla na. Alaga ṣeleri pe ohun to ba jẹ mọ ọran na nikan ti nwọn ba ri ninu iwe aṣiri na, ni nwọn yio sọ fun araiye gbọ. O dabi enipe, egburu fẹ fa egburu jade.

Azikiwe ko ṣai lọwọ nibẹ

Lati oju ewe kini

Dokita Azikiwe ni ẹniti o ṣe e. O ṣe alaye bi Dokita Azikiwe ti ṣe ni ọwọ si i pe ki nwọn gba Ọgbẹni A. K. Blankson ni Olotu-agba banki na, ati pe ki Dokita na ti ṣe kọwe si Ọgbẹni Blankson nipa aye rẹ na pe fun asiko ti on (Dokita Azikiwe) ba si wa ni Alakoso Ijọba Ipinlẹ Ila-Orun ni Ọgbẹni Blankson yio fi wa ni aye Olotu-agba na gẹgẹbi aṣoju on.

CLASSIFIED ADVERTISMENTS

NOW ON SALE:

ALAFIA ki o ma ba wa gbe 1957 Calendar ti a fi aworan ti Queen ati Oba Adele of Lagos … Doz. Postage extra. Apply I. Eho … Idita Street, Lagos.

KERE O! KERE O!! KERE O!!!

AWA nsọ … a … ti … o dara … fi o … ni … o baje … E. O. … and Sons, Box 193, ALKOSE.

Printed and Published by the Amalgamated Press (of Nigeria) Ltd. … Street Lagos. Editorial and Advert offices … Fun Owo-Irohin Yoruba … Chapel Street, Lagos.

Owe ilẹ Yoruba

1. Aluala ba kele ti ẹnije ko ba odo tan.
2. Asẹrukele bojuwo igbo, igbo kẹ ro; ẹniti a ba ba bo ni ma a ro ni kiri.
3. A ki dele iku ki a fe ori ko, bi a ko ba ba gbigbe a ba tuka.
4. Akohi ni ti elerah.
5. Agamtan nse iyawo, bẹbẹ ọtẹ iba a'ehin, pepeiye ma gokoto, o ni "nwọn yio mo ibi ni iba yi lọni", kilo ti ki alaitun kan wọn.
6. Bọkini on eloro ẹebẹ-ra ebun on aswere okanna, okanjuwa on ale dende ni nwọn jasi.
7. Bi aboyun ti wule ko gbọn to, ile yio je laru re.
8. Bi iwofa ba npọtolu nwọn a lo gbe ise re de, bi o ba se ọmọ olowo ni, nwọn a ni r'ojis je, r'oju ma!
9. Bi a ba taro ilọa, a hora de egungun.
10. Bi a ba le akata lo jina tan ba a ba dehin wa ba adie.
11. Bi a ba l'egungun baba ẹni ma a lo ti ko si jo mọ, ọran ko!
12. Dodun lo dun ti a nba ọrẹ j'eko, tilo ope lo ope je.
13. Enia ko rihe nun aja nhanran.
14. Eti ta ba gbo alo ni igbo alọ.
15. Ewo le se egbo ile ki a ma ti da ẹaje kojọ bi?
16. Eniti a ba je fale lẹtinkan, bi o tun f'aso igba ọkọ bora aso ole lo nlo.
17. Eniti a bi ka ti ẹhin ti ka mu didun ọsan, kikan lo nka fun ni mu.
18. Eniti o ba ma f'oyin ala apala ko ni w'oja aake.
19. Fija fun Ọlọrun ja f'owo leran.
20. Gele ko dun bi ka mo we, ka r'owo ra eleya ko mọdi ko ye-ni.

ALỌ O? ALỌ!

(Lati ọwọ J. Ogunyale Ogunkunle, Kaduna.)

1. Iyalode Ile-Ifẹ a ro igba kọ ma ba'le.
2. Agbaagba mẹta sun ti ara wọn, ki ile to mọ, nwọn ti ara wọn je tan.
3. Agbaagba mẹta sun ti ara wọn fun ọdun mẹta, nwọn ko ri ara wọn.
4. Igi kuta pọn'mo gbigbe.
5. Awọn ọmọ iya mẹta wa lojo ena, ọkan nsare, ọkan nọgẹgẹ, ọkan ni iya aiferse ti a itije ea.
6. Nwọn ni ki o ge igi iroko, o ge igi iroko, nwọn ni ki o ge araba, o ge araba, nwọn ni ki o ge igi ẹlo-tẹtẹ, o ni aki on ko le ge o.
7. Igi kan nbe l'ojude baa, bi a ba ru'we li ọwurọ a ni wọ'we li alẹ.
8. Aya ba pẹlẹngẹ le taro si ọrede ojo.
9. Woruku lindilindi, woruku tindilindi, woruku bi bele ọmọ, gbogbo wọn lo ti ọkọtẹ de l'ori.
10. Ejo gbandagbanda kojo ni ita agbunda, agbunda na ejo gbandagbanda l'ada, ejo gbandagbanda ko ku, ata agbunda ko da, beni ejo gbandagbanda ko kuro ni ọnọfe Agbunda.

Iwe si Olotu Irohin Yoruba

Kini ire ti Yahaya ati Saadu ṣe si Ilọrin?

MO gba fun iwe re ti o jade lọse yi. O ti taraiara so ojo abe ni'ko. Kinni rere ti Yahaya ati Saadu ṣe fun wa ni Ilọrin? Aṣọ ọrọdu ni nwọn ti gba ọjọ wa l'oja ti nwọn ko jẹki a riran. Yahaya ko tete gba wipe ọmọ ti i tan ni ọdun eguingun.

Bi ilu Ilọrin ti to yi ko si ile ọko giga, Grama Sukuu kan nibẹ. Ko si ile ti enia gbe le ko ise ti o mu iwe mimọ lọwọ ni gbogbo Ilọrin. Abukun ni eyi tabi abuku? Ọmọ Ilọrin melo ni o wa ninu ipo giga ninu ise Oba ni Kaduna? Melo ni ọmọ Ilọrin ti nwọn wa ni ipo Oyinbo? Titiṣe ni awọn NPC nfu wa je.

O dun mọ mi pe aja ti ti ori ko imi o wa mọ ọna ile olowo rẹ. Nigbati Yahaya ti ori lu ninu Egbẹ NPC, o wa mọ ọna ile. O ti wá pe ju. Awa ko ni i dibo fun Yahaya. Yahaya nfi apa kan tan awa Ilọrin je wipe tiwa ni on yio se. Ko ti se tiwa ri tẹlẹ. O si tun nfi apa kan pe ti ilu Erin nibiti o so pe nwọn gbe bi oni. Nigbawo ni Yahaya wa mọ ara re ni ọmọ Erin? Kinni o se fun Erin ri tẹlẹtẹlẹ?

Awọn ti nwọn mọ ẹdun talaka ni awa yio dibo fun ni Ilọrin. Eniti ẹgbẹ ajumọsẹpọ Talaka Parapọ ati Afẹnifẹre Ilọrin ba mu ni awa yio dibo fun. Bi Yahaya ba fẹ ki o wa da ara rẹ pọ mọ ẹgbẹ yi bi ọmọ ẹgbẹ Ilọsiwaju ni awa nwa.

Emi ni,
AJAPẸ GIDADO,
Pakata, Ilọrin.

Mo gba Jọlasun ni imọran ki o jawọ ninu yẹyẹ

O YA mi l'enu pe awọn Egbẹ Alakọko (NCNC) ngbe Ogbeni Jọlasun gun aayan, on paapa wa nṣe bi eniti o gun ẹṣin. "Bi ile ko ba ti su, abuke ki i mọ pe ohun ti o wa lehin on ki ise ọmọ, afi bi o ba fe dubule l'alẹ ti ko ṣe e ṣọ kalẹ mọ."

Nigbati Egbẹ Alakọko (NCNC) ti fi joye, ti Ijọba si ti ri i pe oye na ko to si i, ti Ijọba si ti fi aṣe le Ogbeni Ọtabọde Akinleye lọwọ lati ma a se idajọ, ewo ba ni ibi ti Jọlasun tun nlu mi ile re bi oloye ni ojojo Jimọ ologun.

"Ọmọ mi bi elese ba ntan n, iwọ maṣe gba". Nitorina mo gba Ogbeni Jọlasun ni imọran ki o lọ ja ọwọ kuro ninu ọran yẹyẹ.

Mo dupẹ aye ti Olotu gba mi.

Emi ni,
KASSILỌ J. MOṢỌLA.
Ile-Idiagun Iwerele.

Mo kin Olotu "Irohin Yoruba" l'ẹhin

GEGEBI imọran ti Olotu da fun Ijọba lori iya ti o yẹ ki Ijọba ma a fi je awọn ajomọgbe ninu iwe "Irohin Yoruba" ti o jade ni ọjọ kẹtadinlogun osu kesan ọdun yi, mo kin Olotu l'ẹhin, ṣugbọn eyi ti mo fi ara mọ ju ni pe ki Ijọba ma a dajọ iku fun awọn ti o ba ti jebi iru ẹsun bayi.

Nitoripe ese Ajomọgbe buru ju ti apania lọ, nitoripe eniti nwọn pa, awọn enia rẹ yio mọ pe o ti ku, nwọn ko tun ni wa a mọ, ṣugbọn awọn ọmọ ti nwọn jigbe titi aiye ni awọn obi ọmọ na o ti ma a ni ireti a ti ri i, ireti pipẹ ni i si mu ọkan ṣaisan, bi nwọn ti ṣe oogun ni, bi nwọn ta a l'ẹru ni, nwọn ko ni i mọ, nwọn a kan ma a para ile adahunse, ni ireti wipe boya nwọn a ri i.

Mo dupẹ aye ti ẹ gba mi, ọkọ Oba ko ni ṣa nyin lesẹ o.

Emi ni,
MONSURATU J. TOKOSI.
Eko.

Mo kan saara si awọn Oṣelu Igan-Alade

MO ki awọn oṣelu Igan-Alade pupọ, awọn bi Oloye J. R. Ọlalọwọ ati awọn isẹngbe re, awọn bi Aro, Bẹriki, Asiwaju, Majeobaje, Ọtun ati Balogun fun ise ribiribi ti nwọn nse fun ogo ilu yi. Paapa ni asiko ti a fẹ dibo fun Minista Ọdẹbiyi, awọn ijoye wọnyi ṣe gudugudu meje lati le ko awọn enia jọ si gbọngan lati dibo, ọpẹ si ni fun Oluwa pe wahala wọn na yori si rere.

A si tun dupẹ pe, akoko ti awọn oloye wọnyi ni, Ijọba fun wa ni ile ti a nposu iwe nibẹ. Nwọn si tun kọ ile ipade (gbọngan) kan fun wa. Adura wa nipe ki akoko awọn ijoye wọnyi le tu ki o si ba fun ilu yi ṣalẹ o.

Bakanna ni a si tun dupẹ lọwọ awọn ọdọ ilu yi, fun ẹmi ifọwọsowọpọ ti nwọn ni larin ara wọn. Ki Oluwa jẹ ki ogo ilu yi le ṣe oju gbogbo wa. A ko si le ṣe alaiko dupẹ pupọ lọwọ Ọlọla wa, Ogbeni J. Bamgbose, ọkan ninu awọn akikanju Egbẹ Afẹnifẹre (Action Group) fun ise ribiribi ti o nse larin ilu yi. Ki Oluwa jẹki ise na le yori si rere o.

Emi ni,
Z. A. ỌLALỌWỌ.
Igan-Alade.

Mo faramọ imọran Olotu lori ajọmọgbe

MO faramọ imọran ti Olotu iwe "Irohin Yoruba" da nipa iru idajọ ti o yẹ fun awọn ajomọgbe ti o jade ninu iwe "Irohin Yoruba" ti ọjọ kẹtadinlogun osu kesan ọdun yi (17.9.56.) pe, o yẹ ki nwọn ma a dajọ ẹwọn fun wọn tabi ki nwọn ma a ti wọn si ẹwọn olodun pupọ; bibẹkọ, ki Ijọba ma a ṣe aṣọ wọn yato si ti awọn ẹlẹwọn yoku nitoripe ki o ma a je dudu tabi pupa tabi alawọ mẹji ki a le ma a mọ wọn ni ajomọgbe-ẹlẹwọn.

Eyikeyi ti Ijọba ba mu ṣe ninu imọran na ni o yẹ ni oju temi pe o dara fun ajomọgbe, nitoripe eiye-a-enia ni ajomọgbe, ala ki gbe oromo-adie ki iya re na tun ri i gba mọ. Olunikan lo mọ ibiti awọn ajomọgbe wonyi nko awọn ọmọ-olomọ lọ, o si yẹ ki awọn ọtẹlẹmuyẹ (C.I.D.) le ṣe iwadi ibiti nwọn nko awọn ọmọ ti nwọn ba jigbe na lọ tabi kini ohun ti nwọn nfi wọn se. Olotu mo dupẹ aye ti ẹ gba mi.

Emi ni
J. O. WILLIAMS.
Eko.

A LE KI ẸNITI A KO MỌRI KU ATIJỌ?

AṢA kan sopọ larin awọn borọkini ilu Ẹgba (Abẹokuta), aṣa na ni pe ti nwọn ba pade nibi ariya kan, ti ẹnikẹni ba si mu alejo ti nwọn ko mọri han wọn, lẹhin ti nwọn ba kira wọn tan, nwọn a ma a wa so wipe lagbaja, ẹ ku atijọ o, lai mọ ọ ri nibikan tẹlẹ.

"Ẹ ku atijọ mọ'ra wọn ri" ni awọn baba wa npa li owe ti a ba ti aiye. Ẹ jọwọ ẹnyin ọjọgbọn iwe "Irohin Yoruba" ẹ la a ye mi bi aṣa na ba t'ọna ati bi o ba si je wipe ni gbogbo ilu ni nwọn ngbe nda'sa na?

Mo dupẹ Olotu fun aye ti ẹ gba mi.

Emi ni,
BABAṢỌLA JOHNSON.
Lantoro Institution,
Abẹokuta.

Anfani Iwe Irohin Yoruba pọ

O WU mi ki gbogbo awọn onkawe "Irohin Yoruba" ma a ṣe jẹ anikanjọpọn nipa pe ki nwọn ka iwe "Irohin Yoruba" tan ki nwọn so o mọ'kan, ohun ti o tọ ti o yẹ ni pe ti nwọn ba ka a tan ki nwọn pe awọn ẹbi ati awọn ọrẹ miran ti ko mọ'we jọ, ki nwọn ma a ka gbogbo irohin na si eti-gbọ wọn, nipa bẹẹ, olukuluku enia ati ẹni mọ'we ati eniti ko mọ'we ni yio ni imọ ohun gbogbo ti o ba nṣele kakiri agbaiye.

Ki a si da ile ki a tun un pin, iwe "Irohin Yoruba" to ohun ti i mu agbalagba kọ iwe, ni ẹniti ko ba ti i mọ iwe ka, nitori ẹniti o ba mọ 'we fẹrẹ-fẹrẹ-fẹrẹ ti o ba si ngbiyanju lati ma a ka iwe "Irohin Yoruba", nigbati yio ba fi to bi ọdun kan ti o ti nka a, ẹniti o lọ si Ṣukuu giga yio fẹrẹ ma le ba a duro laporogan ninu ọrọ iṣelu.

Nitorina mo bẹ nyin pupọ, ẹ ma ṣe jẹ anikan-jọpọn, anikan-gbọ ọrọ inu iwe "Irohin Yoruba".

Mo dupẹ lọwọ Olotu fun aye ti o gba mi.

Emi ni,
Kokumọ Ọlaleye Ọlafoye.
Abari Eti Oba,
Aiyepe.

M.B.T.
(MAGIC BLOOD TONIC)

Iná dé, òkùnkùn paradà. M.B.T. dé, òkùnrùn jò lọ. Ẹ̀jẹ̀ dúdú sáré, òyì pòṣéṣé. Àlá búburú wọ̀'gbó. Ìbìlèsùn r'ẹ̀hìn-ẹ̀kùn. M.B.T. l'ògùn-ẹ̀jẹ̀ ti nmú ni jẹun b'íkàn, nmú ni ṣàṣàṣà bi ìkàn, nmú ni tọ̀ bi òkèré. Abiwérẹ́ f'ábayún, agbèjẹ̀ di f'awọn abiyamọ. Àhọ́n-dúdú, ẹ̀sẹ̀-wíwú ati àìyà-jíjá ko si f'ẹ́niti nlo o.
Ẹ̀ṣẹ̀ pẹlú ìjẹ̀ owó-ọkọ̀.
ARADAN STORES P.O.Box 2
EBUTE-METTA.

Ẹ fun wa ni Ọlọpa

YIO jẹ ohun ayọ fun wa ti Ijọba Ipinlẹ Iwọ-Orun ba le fun wa ni ọlọpa ni ilu Fiditi. Iwa buburu ti awọn ọmọ onimọto nhu fun awa ara ilu yi ko ṣe fi ẹnu so tan. Nwọn nwa moto sare ju ni arin igboro, ko si si ẹniti o le da wọn lẹkun.

Nitorina mo bẹ Ijọba ki nwọn fun wa ni ọlọpa lati tete ba wa dẹkun iku-airotẹlẹ yi. Ifẹ Ọlọrun ko ni pada lẹhin nyin o. Mo dupẹ aye ti Olotu gba mi.

Emi ni,
F. A. A. ADE.
Fiditi.

Ẹ ma a ka Iwe IROHIN YORUBA nigbagbogbo fun irohin aladun

Irohin Yoruba

ỌRỌ-OLOTU

Da-nkan-Da-nkan l'Ẹgbẹ Alakukọ

EGBẸ Alakukọ ki i damọran ti nkan o fi toro, nwọn ki i damọran bi ilu o ti ṣe ni ilọsiwaju, nwọn ki i damọran eto idagbasoke fun ilu. Gbogbo aiye nwo wọn ni awosunkun nwọn nwo ara wọn ni aworẹrin, "Ajangoloto nyin, ẹnyin l'ẹ sorọ t'ẹ o le ṣe bẹ ẹ mọ, ajangoloto nyin", Abuke kan oke ohun ni "ẹ ri kini kan lẹhin on ndan ?" Ẹru ehin rẹ o ha ro wipe o farasin ni ? Bi abuke ko ba mọ wipe nkan wa lẹhin on, awọn ti o nwo o mọ, Irọ si ni, abuke mọ pe ẹru wa lẹhin on.

Da-nkan-da-nkan ni Ẹgbẹ Alakuko (NCNC). Nwọn ki i pejọ ki nwọn damoran ti gbogbo enia o fi kan saara si wọn afi imoran ti a o fi ṣe bẹẹ bẹẹ si wọn Ohun ti ko ba seeṣe awọn ni ida imọran rẹ. A o san ṣile meje-abọ ojumọ fun lebira, ẹnu wọn lo ti jade, imọran owo-ori didinku, ẹnu wọn lo ti jade, ko si eyiti o seeṣe nibẹ, nwọn ni awọn o mu Alhaji Adeniran Adeyẹmi pada si ori oye Alafin, aseti ni. Ajangoloto nyin ẹnyin l'ẹ soro t'ẹ o le ṣe bẹ ẹ mọ ajangoloto nyin.

Nigbati nwọn kede, ti nwọn npolowo Ẹgbẹ Alakukọ kiri pe ti nwọn ba tun dibo f'awọn wọle awọn o se bẹbẹ, kini nwọn ṣe o ? Nwọn nda aṣa kan, ẹ bi wa lere pe kini aṣa na ? Aṣa "Bọyikoti". Nwọn bẹrẹ si tẹ waya si Ọga Alakoso ni ilu Ọba pe awọn binu jade ninu Igbimọ Asofin, nitorina ki o ba awọn ri si i were-were, ẹniti o binu ku a ko mo'hun araiye ṣe si i ambọsi-bọsi ẹni yọ ara rẹ l'ẹgbẹ. Nwọn ko mọ pe ko si ni ijọ, ijọ ko kun ara rẹ li o nfanjẹ.

Okete Ẹgbẹ Alakukọ fi ija sehin, o de ọdọ alatẹ, o wa kawo leri, alatẹ lo lu u pa ? Mo ṣebi ode lo lu lu pa, ṣebi nitori iwa abosi Ẹgbẹ Alakukọ ni awọn enia ilu, awọn adibo ko ṣe dibo fun wọn di Alakoso Ijọba Ipinlẹ Iwọ-Orun " Opolo ni inu on ko sunwọn, ẹhin rẹ paapa dara ?" Ẹgbẹ Alakuko ni pẹpẹ-se awọn binu jade ninu Igbimọ, tani tile fẹ wọn nibẹ paapa, a nwa ona ka yago f'asiwere, o ni ki a duro de on l'oke odo on fẹ ya'le ki ana on. Tani fẹ ba were rin tẹlẹ ?

Ṣebi enia bi ọbọ ni ọbọ nторomọ ti i ya ni aṣọ, ṣebi awọn enia bi ẹni-oṣi ẹni oṣi ni o ndibo fun Ẹgbẹ Alakukọ wọle iwọn iba ti nwọn wọ na. Bi ko ba ṣe bẹẹ ni awọn ti o dibo fun wọn koi ti lo panupọ so fun wọn pe iṣẹ ti awọn ran nwọn ko ni nwọn nlọ ṣe nibẹ. Ngbọ, iṣẹ "Bọyikoti" ni ẹ ran wọn lọ se ? Abi oye ko i ti ye nyin to pe ọran "Bọyikoti" kọ ni ọran ti o wa ni'lẹ yi ? Nwọn pe nyin ni omugọ, ẹnyin na pa pinrin jẹ, ki ẹ to mọ pe kijipa ki iṣe awo o di ẹhin ọdun mẹta.

A koi ti sọrọ ohun ti nwọn tun da ni imoran na laipẹ yi, alaye bi nwọn ti jẹ'ni a ti nso, bi oro Alarofo ilu Ẹgbẹ Ọgbẹni ologbe Ṣobọ Arobiodu ti o fi abọsẹ pa ẹgberun owe ko to wa bẹrẹ oro. Ohun ti nwọn se Igbimọ le lori ni ki "nwọn yan oluwadi fun Ijọba Ipinlẹ Iwọ-Orun", eyiti awọn adaba-malẹse tun gbe kalẹ re o, ojo ẹsin wọn ti o su nwọn ko na ado si i.

Awọn Ẹgbẹ Alakukọ (NCNC) nwọn ko ran ti ilu "gongosu edidarẹ, bẹ ti pọ to bẹ ẹ lẹ go to, gongosu edidare" ti Ọgagun wọn nlu fun awọn ara ilẹ Ibo ti awọn ẹmẹwa rẹ bora-silẹ ti gbogbo wọn njo ijo na kara-kara "Gongoṣu edidarẹ, gongosu edidarẹ, bẹ ti pọ to bẹ e lẹ go to gongoṣu edidarẹ.

Ṣebi nigbati iwosi na po ju ni ẹnikan ba fagbọn'mu ja ninu nyin lo sọ wipe bi awọn ara yoku ba go on ko gọ ni t'on ni o ba ke pe awọn oguna-gbongbo ti i da'lẹ l'ẹnu igbin pe, ilu ti Ọgagun wa nlu fun gbogbo ara ilẹ Ibo re o, "Gongosu edidarẹ, gongosu edidarẹ, bẹ ti pọ to bẹ ẹ lẹ go to, gongosu edidarẹ" ni ọga ti o ju ọga lọ ba yan oluwadi wa wo bi bẹni ọga nṣe bi irọ ni, ẹnu ọrọ iwadi na ni nwọn si wa o, a ko mọ ibiti yio pari si. Alainitiju Ẹgbẹ Alakukọ tun ni ki nwọn se iwadi Ijọba Iwọ-Orun, oju ko ti nyin, ara ko lọ nyin ? ẹ lọ se wọ o !

EREDI IWADI YI ?

'BI IPILẸ BA BAJẸ..' (2)

Lati Ọwọ KOTANNAWỌLA ỌPẸBIYI

NIGBATI Ikọ Iwadi ọran iṣẹ Banki Azikiwe ati owo awọn agbe tun bẹrẹ ipade lojo Aje, ọjọ kini oṣu yi, mo ri apẹrẹ otito to wa ninu ọrọ ijinlẹ ti awọn agbalagba nso pe "ki ẹjẹ to di ọyun, irora yio pọ; ki irọ to di otitọ, ọran yio di ọra".

Ninu gbogbo awọn enia ti o ti jẹri niwaju Ikọ Iwadi na, ko si ọkan ninu wọn ti iwa ati iṣe rẹ yabadara bi ti Ọgbẹni Mbonu Ojike. Bi enia ba ro bi Ọgbẹni Ojike ti sọ pe on gbọn to, enia le sọ pe o ye ki Ọgbẹni Ojike jẹ eni ti yio fi han pe "amoye lati Ila-Orun" wa tan imọlẹ si eyi ti o ba fẹ sokunkun ninu ọran na.

Sugbọn oju ti ni, anu si je enia nigbati Ọgbẹni Ojike bẹrẹsi fi ọran to kan omnira Naijiria, dasunla tobẹ ti Alaga Ikọ Iwadi na, Alagba Foster-Sutton fi sọ fun un pe ki o jọwọ gbiyanju lati se bi ọmoluwabi.

Ojike ko le ranti ọran pataki

Ki iṣe iru Ọgbẹni Ojike ti a ro pe o jẹ ọkan pataki ninu awọn asiwaju wa ti o ye ki o fi ọran nla se yẹyẹ. O soro fun ọmọ enia lati gbagbo pe "ọpolu nla" bi Ọgbẹni Ojike ko le ranti ọrọ ti on paapa sọ fun awọn to ba pero nipa fi fi owo gobọi bi okẹ mẹtadilogoji ati ẹgbarun pọnun owo awọn agbe pamọ si Banki Azikiwe ni tulasi.

Ọgbẹni Ojike, eni ti o je Alakoso Eto Inawo Ijọba Ipinlẹ Ila-Orun lakoko ti ọran nla na sele sọ pe on ko le ranti bi "apa okere" owo gobọi na se di "apa-ọya". Gbogbo ọran to se pataki to le fi otito han Ikọ Iwadi na li Ọgbẹni Ojike sọ pe on ko le ranti. O tile fẹ ki Ikọ Iwadi na gbagbo pe on baje pupọ fun alaileranti nkan.

Ọgbẹni Ojike sọ pe on ko le ranti pe on ba enikẹni soro nipa fifi owo na pamọ si Banki Azikiwe; on ko tile le ranti pe on ba Ọgbẹni Okoye ti je Igbakeji Alaga Igbimọ ti ngmojuto Eto Inawo ati Ọgbẹni A. K. Blankson to jẹ olotu Banki Azikiwe soro nipa owo na. Ọgbẹni Ojike sọ pe on ranti pe on ati Ọgbẹni Blankson soro ni Enugu, sugbọn on ko le ranti ohun ti nwọn sọ ati akoko ti nwọn sọ o.

Alaga kilọ fun Ojike

Ọgbẹni Ojike ninu ọla nla rẹ sọ pe on gbọ ọrọ ti Ọgbẹni Okoye sọ, sugbọn on ko le ranti gbogbo re. Ọrọ Ọgbẹni Ojike ya Alaga Ikọ Iwadi lenu tobe ti o fi sọ fun Ojike pe, "beni; sugbọn fiyesara. Iwọ nilati hu iwa ọmọluwabi nigbati iwọ ba nsoro niwaju wa nihin; jọwọ ranti iyen. Bi a ba bi o lere ọrọ ti iwọ ko ba le ranti, iwọ l'anfani lati sọ be ẹ".

Nigbati Ọgbẹni Mackenna, eni ti o je Agbejoro fun Ikọ Iwadi na fi awọn iwe akọsile ipade Igbimọ Alase Ijọba Ipinlẹ Ila-Orun han Ọgbẹni Ojike sọ pe on ko tiran lati ka awọn iwe na; digi oju on wa lọdọ onisegun-oju. Bi Ọgbẹni Ojike ti nsọro be li o ngbe ẹwọ ẹhin-sehun bi eni nsọrẹ fun awọn ọdẹ l'Oke Awo.

lasi rẹ jọ ti eni ti npidan tobẹ ti Alaga tun nilati sọ fun un pe ki o jọwọ fi owo sibẹ owo ngbe, ki o maṣe gbiyanju lati se sinima fun wọn.

Nwọn kọ imọran Gomina

Ṣaju, ki Ọgbẹni Ojike to bẹrẹ ọrọ, Ọgbẹni Mackenna se alaye ohun to sele ninu ipade Igbimọ Alase Ijọba Ipinlẹ Ila-Orun lori ọran owo na. Ọgbẹni Mackenna ka iwe akọsile ipade gbogbo ti Igbimọ na se, o si fi han Ikọ Iwadi na pe Adele-Gomina Ipinlẹ Ila-Orun, Olola Mayne ko faramọ ipinnu Igbimọ na lati fi owo gobọi pamọ si Banki Azikiwe ti ko ni iwe ase Ijọba, gẹgẹbi ofin ti wi, lati se ise ifi-owo-pamọ, sugbọn Igbimọ na ko gba imọran; nwọn taku lati fi owo na si Banki Azikiwe layakaye.

Ọgbẹni Mackenna tun sọ pe ni ọjọ kẹtala oṣu kejila ọdun 1954 (December 13, 1954), Alakoso Ijọba Ipinlẹ Ila-Orun, Dokita Nnamdi Azikiwe ko jẹgbedu iwe kan si Igbimọ Alase na, o nro Ijọba lati fi ara Eto [illegible] Igbimọ ti ngmojuto Tita Ohun-Ọgbin ni Ipinlẹ Ila-Orun, ki a si fi owo "[illegible]" pamọ si Banki Azikiwe.

Ninu ipade kan ti Igbimọ Alase na se lọgbọn-ọjọ oṣu na (Disemba 30, 1954), Dokita Azikiwe, Ọgbẹni Ojike ati gbogbo awọn Alakoso iṣe Ijọba (awọn Minista) wa ninu ipade na. Adele-Gomina sọ fun wọn pe gẹgẹbi irohin ti on gbọ lati ọdọ Akọwe Eto Inawo Ijọba Apapọ Naijiria, on re pe a dara ki nwọn duro ki Banki Azikiwe gba iwe aṣẹ ki nwọn to fi owo na pamọ sibẹ. Sugbọn nigbati nwọn sọ pe afi ori afi orun awọn nilati fi owo na pamọ sibẹ, on sọ pe Ijọba ni tiwọn, agbara si ni tiwọn, on si ti ọran na nile fun wọn bi o ti je pe nwọn ko lati gba imoran on.

Azikiwe kọwe si John Holt

Ọgbẹni Mackenna sọ pe ni ọjọ kọkandilogun oṣu kini ọdun 1955 (January 19, 1955), Dokita Azikiwe sọ fun akọwe rẹ pe ki o fi iwe oruko awọn to wa ninu Igbimọ ti ngmojuto Eto Inawo ranṣẹ si Alakoso Eto Inawo (Ọgbẹni Ojike) ki o si sọ fun Ọgbẹni Ojike lati fi iwe siwaju Igbimọ Alaṣẹ Ijọba lori ọran na.

Nigbati Ọgbẹni Ojike se iwe na tan, ti Alakoso Iṣe-owo si ti fi ẹwọ si i, nwọn fi iwe na ranṣẹ si ọdọ Dokita Nnamdi Azikiwe, lati ipe ni iwe na si gba lọ sọdọ Akọwe Igbimọ Alaṣẹ Ijọba. Igbimọ na f'ọwọ si iwe oruko na ni ọjọ kẹtadilogun oṣu kẹta ọdun 1955 (March 17, 1955). Ni ọjọ keji, Dokita Azikiwe kọwe si Ọgbẹni John Holt pe ẹgbẹ palaki kan ti pinnu lati fi owo bi okẹ mẹdọgbọn pọnun (£500,000) pamọ si Banki Azikiwe. Ni ọjọ kẹkanlelogun oṣu na, Ọgbẹni Blankson kọwe si Akọwe Eto Inawo Ijọba Apapọ Naijiria pe okẹ mẹtadilogoji ati ẹgbaarun pọnun (£750,000) ti duro fun Banki Azikiwe.

Ọtẹ mu gunnugu dapọ mọ adiẹ

Ninu iwe ti Dokita Azikiwe fi yan Ọgbẹni Blankson li alaga ati olotu Banki na, o sọ pe "iwọ yio ri iwe aṣẹ mi nihin lati je alaga ati olotu nigbọn igba ti emi ba si je Minista. Bi o ti han si mi, akoko na ko ni pe lọ titi, iwọ sa mọ bi emi ti fi ilọra gba ise ipelu nibiti "ọtẹ mu gunnugu dapọ mọ adiẹ".

Ninu apilẹkọ iwe na, Igbimọ ti ngmojuto Eto Inawo toka Ọgbẹni Blankson si oti kọkanlelogun iwe Dana Banki na nibi awọn to je alaṣẹ rẹ, o si fi ọran na si etigbọ Dokita Azikiwe.

Ojike sọ omiran

Sangba fọ nigbati Ọgbẹni Mackenna da oporo ibere bo Ọgbẹni Ojike. Gbogbo oro ti Ojike sọ pe on ko le ranti lo bẹrẹsi wa si iranti rẹ. "bẹkọ" rẹ ti akọkọ si bẹrẹsi di "bẹni". Ojike jẹwọ pe nitoto on ba Ọgbẹni Okoye ati Blankson soro nipa owo na, ati pe nwọn jijọ gbero bi awọn yio ti se gba adọta ọkẹ pọnun (£1,000,000) lọwọ Igbimọ ti ngmojuto Tita Ohun-Ọgbin fun Igbimọ ti ngmojuto Eto Inawo ki nwọn ba le fi owo na pamọ si Banki Azikiwe.

Nigbati Ọgbẹni Ojike bẹrẹsi jẹwọ otito bayi, Ọgbẹni Mackenna bi i lere pe "Ọgbẹni, ṣebi iwọ sọ lekan pe iwọ ko ba enikẹni soro nipa owo na lehin ipade Igbimọ Alase Ijọba?" Ọgbẹni Ojike dahun pe ọran na ko tete ye on n'.

Ọgbẹni Ojike sọ pe on ko le ranti bi on ba Dokita Azikiwe soro nipa owo na saju ọgunjọ oṣu karun ọdun 1955 (May 29, 1955), sugbọn on li ni erọ lati fi owo na pamọ si Banki Azikiwe lati ọdun 1954. Ojike jẹwọ pe on ko nani aṣẹ Igbimọ Alaṣẹ Ijọba Ipinlẹ Ila-Orun ti o sọ pe on gbọdọ sọ fun Igbimọ na ki on to paṣẹ fun Igbimọ ti ngmojuto Eto Inawo pe ki o fi owo rẹ si Banki ki banki. Ojike sọ pe Oyinbo to jẹ Akọwe on tilẹ toka on si aṣẹ na, sugbọn on ka f'eti si imoran rẹ.

Idamu ṣe Ojike

Ọgbẹni Ojike sọ pe ni ọjọ karun oṣu kẹrin ọdun yi (April 5, 1956), ki Igbimọ ti ngmojuto Eto Inawo to se ipade ni ọjọ keji, on sọ fun Ọgbẹni Blankson pe ki o mu iwe ilana Banki na wa si ipade Igbimọ na, ati pe ninu ipade na on sọ fun Ọgbẹni Blankson pe Igbimọ na yio pinnu lati fi okẹ metadilogoji ati ẹgbaarun pọnun (£750,000) pamọ si Banki Azikiwe.

Sugbọn iwe akọsilẹ ipade Igbimọ Alaṣẹ Banki Azikiwe ti ọjọ kẹdogun oṣu kẹta ọdun 1956 (March 15, 1956) (iyen ni pe oṣù kan ati ọjọ mọkanlelogun saju akoko ti Ojike ba Blankson soro), sọ pe Igbimọ ti ngmojuto Eto Inawo yio ni

Wo oju ewe keji

ALUFA AGUDA TAKO ILE IWE ỌFẸ ILA-ORUN

PORT HARCOURT.

NINU ọsẹ ti o kọja yi ni Alufa Ṣọọṣi Aguda (Reverend Father) Slevin, Olukọ agba ile-iwe giga, "Stella Maris College, Port Harcourt" ni ki gbogbo awọn ẹlẹsin Igbagbọ ni ẹka ti Aguda sa gbogbo agbara wọn lati ri i pe ile iwe ọfẹ ti awọn Ijọba Ẹgbẹ Alakuko (NCNC) fẹ da sile ni Ijọba Ipinlẹ Ila-Orun ko ni bọ si yọri.

O ṣe alaye fun ọpọlọpọ enia Ijọ Ṣọọṣi Aguda pe iruẹ ile-iwe bẹẹ ka ni ṣe ona ẹsin wọn ni anfani, dipo ki o mu u tan kalẹ (gbeera) yio ma a fa a sẹhin ni.

O ni eto ti nwọn ṣe lati da ile ẹkọ ti nwọn yio ma a kọ awọn ti nwọn ba fẹ sise oluko ni ẹkọ ki i ṣe eto ti o mọgan lori. Eto na ni pe ẹlẹsin kẹlẹsin ni nwọn yio ma a gba sinu ile ẹkọ na lati ma a fun un ni ẹkọ. O ni nipa bayi, ọmọ ẹlẹsin Aguda ati awọn Ijọ Igbagbọ ti ki i ṣe Aguda ni nwọn yio ma a lọ si ile-iwe kanna.

O ni bi iruẹ ile-iwe bẹẹ ba e ba wa, ẹsin Aguda ko ni rande lakan awọn oluko mọ. O ni awọn Aguda ti nwọn ko ba gba si iruẹ ile-iwe na ko ni ni ilọsiwaju nitoripe Ijọba Tolẹ ni yio ma a pase lori ẹkọ.

Ninu ọsẹ diẹ sẹhin ni iwe irohin Aguda "The Leader" se alaiko ile-iwe na ti nwọn fẹ lati da sile.

Fagẹ̀jọ ko ọmọ rẹ jade

AJILETE.

LẸNULOLOYI ni Ọlọrun fi ọmọbirin kan fun Ọgbẹni Salami Fagẹbo ati Iyawo re Ipẹ. Alfa Aliku Najidi ni o se eto isomọloruko, nwọn si so ọmọ na ni Sidikatu Ayinugbeka.

Kọ awọn enia patakipataki ni o pe sibẹ, baba ọmọ na si ti jade ati mọmọ fe gbogbo awọn alabaṣẹye ọjọ na lọrun. Diẹ ti aye wa fun lati daruko ninu wọn ni awọn Ọgbẹni Akanbi Balogun, Sukrawu Ayinla, Fasasi Adebisi ati Alfa Alimku.

Ki Ọlọrun fi ire kari, ki o si ṣe ọmọ na ni olori ire.

DAILY SERVICE GOLD COAST
CHANGE OF ADDRESS AND REMOVAL NOTICE
THE DAILY SERVICE has now removed from its HANSEN AND PAGAN ROAD OFFICES TO
No. D655/1 BANNERMAN ROAD, ACCRA
(2ND UPSTAIRS ON THE LEFT AFTER SAINT MARY'S CHURCH)
Direct all Communications to
GOLD COAST MANAGER
P. O. BOX 1136, ACCRA.
CABLE ADDRESS :—SERVICE ACCRA.

Florence Adelẹyẹ ṣi ile

MUSHIN.

NI ọjọ Aiku ti iṣe ọjọ keji oṣu yi ni Iyaafin Florence Adelẹyẹ si ile ti o kọ si adugbo Ilupeju Odi-Olowo Mushin. Awọn Ijọ Onigbagbọ Odi-Olowo ni o wa ti adura patakì si ile na. Onile na nawo pupọ fun awọn alabaṣẹyẹ isile na. Bẹna ni ọkọ rẹ, aburo rẹ Ọgbẹni Jimo Balogun ati awọn ẹbi rẹ nse bi erin se Fọnin nibi eye isile na.

Diẹ ninu awọn alabaṣẹyẹ na ni Ọlọla Tiamiyu Ade. Balogun ẹniti o wa lati Abẹokuta, Kansilo Ogundimu, Alhaji Lagemi, Alfa Surakatu, Ọgbẹni Ọlọrunfẹmi. Awọn Iyaafin Sadatu Balogun ati Alice Tinuola, Ọgbẹni Raimi Yusufu, Z. O. Adelẹyẹ ati ọpọlọpọ enia.

Florence tiwa ọwọn, ile na a tura o, itu ire bẹẹ a si kari gbogbo awọn alabaṣẹyẹ o.

Ikomọjade ọmọ Akinọla dun

BIBIANI GOLD COAST.

NI ọjọ Aiku ti iṣe ọjọ ketalelogun oṣu keje ọdun yi ni Ọgbẹni Peter L. Akinọla ọmọ ilu Ogbomọṣọ Naijiria ṣe ikomọ ọmọkunrin ti Ọlọrun fi fun un pẹlu iyawo rẹ Comfort Morilewa Ipẹ. Nwọn si sọ ọmọ na ni Joshua Agboola Olusọla. Ọgbẹni John Oye Akande ni o ṣe asiwaju isin isọmọloruko na l'ona ẹsin Igbagbọ.

Baba ọmọ na ati ọrẹ rẹ Emmanuel Ladiran fi jije ati mimu te gbogbo awọn alabaṣẹyẹ wọn lọrun patapata, ariya ọjọ na ko ṣe fi ẹnu sọ ni fun mawo ọjọ na.

Diẹ ti aye wa fun lati daruko ninu awọn alabaṣẹyẹ ọjọ na ni Ọba Yoruba Bibiani, Bulawu Ajadi, Gbadamosi Akinpelu, Bello Ladeji, Joseph Ojo, Samuel A. Oke, Emmanuel Akanni, David Ojo ati awọn ọmọ Ẹgbẹ Ọba-Ili-Ọlọrun-kọni.

Ọlọrun a pin'rẹ kari o Amin.

Aṣipa di ologbe

IGBETI.

NI ọjọ Aiku ti iṣe ọjọ keji oṣu keje ọdun yi ni Baba Oloye Aṣipa Olori Ọde ilu Igbẹti di ologbe nigbati o di ẹni ọdun mẹrindinlogọrun, o si fi ọpọ ọmọ s'aiye lọ.

Baba yi jẹ ọpọ kan patakì ninu Ẹgbẹ Afẹnifẹre (Action Group), o si ṣe iṣe takuntakun fun idagbasoke ilu yi ni igba aiye rẹ. Sun're o

Tẹwọgbade jẹbi ẹjọ rẹ

IKIRUN.

NI ọjọ Ọjọbọ ti iṣe ọjọ kejọ oṣu kẹfa ọdun yi ni Ọgbẹni Adetokunbo Ademola, Oga Adajọ Agba Kotu Nla Ibadan da Ọgbẹni Lawani Tẹwọgbade l'ẹbi ẹjọ ti o pa awọn igbimọ Ikirun ati Akirun pẹlu.

Ohun ti o fa a, ki o to pe ẹjọ yi ni, nitori oye Ẹlẹmọ ti igbimọ ilu Ikirun ati Akirun ati awọn ọmọlẹiti fi Ọgbẹni Raji Abioye jẹ ninu ọdun 1954, o gba Ọgbẹni Somolu ni Agbẹjọro, Ọgbẹni Raji Abioye si gba Ọgbẹni Akerele ni Agbẹjọro tirẹ na, awọn si ro ẹjọ na fun ọdun meji ati ijọ mẹtala gbako.

Larin igbati nwọn npade ẹjọ na ni Adajọ wadi lẹnu Akirun, Ọgbẹni Gabriel Atitẹbi ati awọn ilu Ikirun pe tani oye na kan? Akirun si dahun pe idile Itamikọjẹ ti o jẹ ti Ọgbẹni Raji Abioye ti o si jẹ Lẹmọ na ni oye kan.

Ọgbẹni Gabriel Atitẹbi tun ṣe alaye pe Raji Abioye ni o kan, ati pe gbogbo ẹbi ti yan an to oṣu mẹta ki Ẹgbẹ Afẹnifẹre (Action Group) to tan lọwọ si yiyan rẹ. Nigbati Adajọ ri'di ọrọ na bayi, o da ẹjọ pe ki Ọgbẹni Raji Abioye ma a jẹ oye rẹ lọ. Enyin ọmọ Raji Abioye, ẹ ku ori rẹ o.

Ẹru yanmuyanmu mba awọn aboyun

ILORIN.

NI ọjọ Aiku ti iṣe ọjọ kẹrindinlogun oṣu yi ni a gbọ wipe awọn aboyun kọ lati gba ibusun ni ile-itọju alaisan Ilorin nitori nwọn gbọ wipe yanmuyanmu nja wọn logun nibẹ ati wipe awọn olotu ile-iwosan na ko le fun wọn ni apo yanmuyanmu.

Onise Iroju awọn abiyamọ ti o wa nibẹ ti iṣe Ibo kọ lati ṣe alaye nipa ọrọ na. Iba ohun ti o ṣe nigbati nwọn wadi ti ọdọ rẹ ni ọsẹ ti o kọja ni ikilo pe, ki enia dudu maṣe wabẹ ile itọju na wo mọ. Ṣugbọn nwọn gba awọn Oyinbo laye lati ma a wa sibẹ fun ibẹwo.

Nigbati nwọn si bere lọwọ rẹ bi ki i ba ṣe wipe o nfi eyi yan awọn nkan ni Ipọsi ni? Esi ti o fi ni pe: "Mo ti ṣe ileri yi ṣẹyẹ bi agbara ipo iṣe mi (nursing sister) ninu ile-itọju na"

Ẹgbẹ Ọrẹdẹgbẹ s'ọdun Ileya

ARAROMI AGO-OWU.

IROHIN ko ba amojuba ni ere Ọdun-Ileya ti Ẹgbẹ Ọrẹdẹrẹ ṣe ni Ọjọbọ ti iṣe ogbọnjọ oṣu kẹsan ọdun yi. Ọgbẹni Yinusa fi kokoro ilu rẹ dabira, Ọgbẹni T. A. Adebisi, Baba-isale Ẹgbẹ na nawo-nara. Gbogbo awọn oloye ati ọmọ ẹgbẹ na jọ bi kokoro; ijo ọjọ na bualya o le gongo. Ajẹti ati amuti ni nwọn fi onje ati oti ṣe.

Diẹ ti aye wa fun lati daruko ninu awọn memba ẹgbẹ na ni awọn Ọgbẹni Buraimo Ayanda (Balogun); awọn Iyaafin Raliatu Amoke (Iya-Ẹgbẹ), Salamọtu Awẹni (Iyalode). Awọn Ọgbẹni S. A. Adedokun, R. Alao, B. O. Ayinla, J. A. Ayọtami, J. A. Abẹfẹ ati K. A. Afolabi wa ninu awọn alabaṣẹyẹ ọjọ na; nwọn fun oju l'onje, nwọn si yẹ ẹgbẹ na si pupọ.

Aṣẹ-ṣamọdun o.

Ara Fiditi yọwọ ninu Ẹgbẹ Alakukọ

ALAGA ẹka Ẹgbẹ Alakuko (NCNC) ni Fiditi ati awọn enia mẹrinla ọmọ ẹgbẹ na ni awọn ko ṣe ẹgbẹ mọ. Nwọn ni ọrọ Ẹgbẹ Alakukọ (NCNC) su awọn, nwọn ni awọn jandukú enia ti nwọn ko le ṣe anfani kan fun Naijiria ni o wa ninu ẹgbẹ na. Alaga wọn ri ni ko si ere kan ti ẹgbẹ wa ṣe fun on, ṣugbọn ọṣẹ ni o nba orukọ on jẹ.

Wọnyi ni orukọ awọn ti o fi Ẹgbẹ Alakuko (NCNC) na s'ile ti nwọn si wọ Ẹgbẹ Afẹnifẹre (Action Group): Ojo Okedoyin Alayeyi (Alaga), Adeyemo Ojo, Olawuyi Ladepo, Gbọlade Ojo (Iyalode), Adebayọ Ojo, Oyedokun Gbangbade, Morenike Ojo, Ogunaike Ojo, Adesomi Ojo, Oyetakun Ojo, Ijadiọla Okewole, Igbayilọla Okewọle, James Ogunrin, Odejobi ati Jacob Ajayi.

AKANO GBEYAWO

GBONGAN.

OGBENI Judson Abọlade Fatẹru Akano oṣiṣẹ P.W.D. gbe Omidan Victoria Morọnike Ayinkẹ Tarele ipnulọloyi. Alufa T. A. Akinniyi ni o ṣe idapọ mimọ na. Gbogbo awọn enia patakì patakì igun mẹrẹrin ilu Gbongan ni o pe sibi eye na. Ọkọ ati iyawo na si fi jije ati mimu te gbogbo won lọrun. Ọgbẹni Joseph Ladepo, baba ọkọ iyawo ṣe pudungudu mẹjẹ sibi ayẹyẹ na.

Diẹ ti aye wa fun lati daruko ninu awọn alabaṣẹyẹ ọjọ na ni awọn Ọgbẹni D. A. Ajayi, A. A. Ajayi, O. O. Ajalagba, O. O. Makanju, J. A. Oyelẹyẹ, Emanuel Adebisi ati T. A. Akinniyi.

OLUWOYE KỌMỌJADE

ABIDJAN ADJEME.

NI ọjọ Aiku ti iṣe ọjọ kẹrindinlogun oṣu keje ọdun yi ni Ọgbẹni D. Oluwoye ṣe ikomọjade ọmọbinrin ti Ọlọrun fi fun on ati Elizabeth Alọnake aya rẹ Ipẹ.

Ọgbẹni John Gbemro ni o ṣe eto isọmọlorukọ na, awọn si sọ ọmọ na ni Gabriel Oyerọle. Baba ọmọ-titun na si fi jije ati mimu te awọn alabaṣẹyẹ ọjọ na lọrun.

Diẹ ninu awọn alabaṣẹyẹ ikomọ na ni Alaga Ẹgbẹ Fatanẹ, Ọgbẹni Emmanuel Alabi, Alhaji Oyọlọla aṣoju iwe "Irohin Yoruba", Joseph Alabi, Yesufu Oluwoye, E. Adesoji J. Lawoee, B. Oladunni, Iyaafin Elizabeth Omofunmi ati Emmanuel Layode.

AKANNI ẸLẸṢỌMỌỌJO

(Lati ọwọ ABIỌDUN OJUGBELE)

Aṣẹṣẹ kọ'ju fin Agbọnrin, bi ko lu'kun, a lu'so

TI oran ba di oju lasan tan, omugo a ma a gbọn fefe, a ma bi oju abẹ. Wiwo ti mo wo ile ti mo ri awọn ẹruku, mo ba pa lọlọ. Laipẹ si, mo ra palapala gun igi si oke to fi jẹ wipe bi eyiti oju re tirẹ riran ju ba w'oke, ko le ri mi rara. Nwọn nwo were-were ṣugbọn ogbon ori enikan ko ni ki nwọn wo oke titi nwọn fi pinnu lati ma a lọ. Nwọn si'se, nwọn si da ori kọ ona ibiti nwọn ba wa, beni mo nfi oju ṣọ wọn ti mo nsokalẹ diedie de ibiti mo ti le ma a ri wọn dada.

Lẹkọọkan okan ninu wọn a yi pada, a wo bi enikeni o ri nkan'kan firi tabi o fura si nkankan, ṣugbọn a tun ma a ba awọn ẹra rẹ lo to ba se die. Mo si so wọn titi, titi, titi nwọn fi wọ inu aginju ma patapata.

Bi eniko igbonse ba de, bi a la. Mo wa rọra tẹlẹ pe ibo ni nwọn gba lade kuro ninu igbo na. Nko mọ ona ilu tabi ti oko kankan. Ile si nṣu. Awọn eiyẹ ngire l'oke, nwọn si nda ori kọ ibikan ti efin ti nru tutu.

Bi Ọlọrun ba ma a ṣe nkan Re ajeji ni I ma a ṣe e, nitori oko na wa ni odi'keji ibiti awọn muni-muni da ori kọ. Okan mi si wa'le pe boya ti mo ba de ibiti eefi ti nru, ngo ri oloko, bi ọro ba bọ si ngo tele e lọ s'ile rẹ. Mo ba nsokalẹ titi mo fi de ilẹ, ṣugbọn ni ẹkọọkan ti mo ba gbọ wuru, ṣimọ bi ọmọ-onile ni mo lẹmọ ibiti mo ba wa. Mo ti fi oju da ibiti eefi na ti nru, bi mo si ti sọkalẹ mo da ori kọ ibẹ taraṣa. Ibiti mo gba koja yio fẹrẹ jẹ oko enikan tẹlẹ-tẹlẹ.

Ogẹdẹ, ọpẹ-oyinbo, elegede ati ọgọro awọn ẹrẹ-oko lo hu ṣuke-ṣuke kakiri igbo na. Emi paapa si dupẹ lọwọ Edumare, Olubu-ọrẹ ti o pe l'emi bayi. Mo nje ajẹrin bi ọbọ. Bi mo ba si je okan titi ti mo ba ri omiran, ngo tu ti ọwọ mi nu lati le to eyiti mo ṣẹṣẹ ri wo.

AWAMARIDI IṢẸ OLODUMARE

Ọjọ ti g'ori ọjọ ti mo ti wa ninu igbẹ bi ẹranko, nko mọ iṣiro ọjọ mọ. Mo nlọ ṣa a pẹlu ajaku aṣọ mi ti mo fi ko'pa.

Nigbati ngo fi de itosi oko na, papa kete t'oku ki nde ibẹ mo ngbọ iro awọn adiẹ, mo ngbọ iro awọn enia, mo ngbuiro ohun kookan. Ki ngma a dabi were, ki o ma di wipe awọn enia yio ma a sa fun mi, mo fi aṣọ mi pọn kolobo bi bante, mo si ja okun dani bi eniti ntu igi jọ lati di i.

Nigbati mo ti wa sunmọ ibẹ dada, mo rọra yọju ninu igbo lati ri bi abule na ti ri.

Dipo abule, mo kan ri Ọgbẹni ṣakọgbẹ kan pẹlu ada lọwọ, o ntun igi ọpọ ile kan ṣe. Lẹba rẹ mo ri obu-rẹwa obinrin kan ti nfo awọn iṣawuru ati ikoto. Awọn adiẹ ngire kakiri, awọn adiẹ na je akuko meji, ebi mefa ati awọn ọmọ-adiẹ bi mejọ. Aṣe awọn irukiru enia wọnyi lo npariwo tobẹ ge ẹ ti emi sebi awọn enia pupọ lo nsoro. Nibin mo fẹ so pe awamaridi ni iṣẹ Ọbangiji, Ọba Ogo, Ọba kanna l'oni, l'ọla ati titi aiye.

Iji iya nkankan ba nje enia, bi oluwarẹ ba ṣakiyesi yio ri pe ohun miran ti dipo alafo na. Eyiyi lo mu awọn ara isaju pa owe pe—"Iji Ọlọrun ba fa ni l'ori, a fi irungbọn di i." Kikuru ti awọn t'ọko t'aya wọnyi kuru mu wọn ri ilopo ọdọ na ninu ohun wọn. Ohun wọn ja gaara bi ohun agogo. Nwọn ti gbo bi orogbo, ṣugbọn nwọn ko ni ewu. Enia ba-sowe ni awọn mejeji.

Nigbati mo ti wo wọn fin, nwọn ko fuyi loju, nti mo. Ni akoko, nwọn ko fura pe enikankan mbọ, ṣugbọn gegebi mo ti wi tele pe bi Ọlọrun ba fa ni lori a fi irungbọn di i, awọn arabi wọnyi ni ifura amirege, o bu s'aiya. Ọgbẹni ṣakọgbẹ yi kan boju wo mi bi enipe o ti mọ pe enikan mbọ ni apa ibe ni.

Bi oju kan ba fo, ekeji a riran bi oju adan. Bi enia ba kuru, a ma a gbo lalai dagba l'oju. Ki o ṣe akiyesi pe awọn arọ a maa ni agbara ni apa wọn bi enipe a fi irin ro apa wọn na, nitori ti nkan ba dinku lapa kan Edumare a ṣe aṣekun na nibomiran.

Gbara ti ọgbẹni yi ti ri mi lo ti wo mi tan, okan rẹ si ndise l'ori awọn nkan ti oju rẹ ri. Iyawo re paapa ko wo mi pẹ ki o to ma a ba iṣẹ tirẹ lọ. Mo duro jẹ bi ọmọ ti o sa ni ile ti a si mu pada wa. Gẹgẹbi mo ti wi tẹlẹ ọrọ ri nitoripe nigbati o ṣe ọgbẹni yi bere ibere lọwọ mi ni ọna toje wipe ẹru bẹrẹ ba mi pe boya o ti mọ pe eni wiwa nimo nṣe. O ni, "Pẹlẹ o, kini ṣe ọ ti o ko fi mọ ibiti o nlọ mo to fi de ihin?" Emi na si dahun pe. "Ọna lo ru mi l'oju."

O dakẹ si i, ṣugbọn laipẹ o tun bere ọrọ, o ni, "Ki i ṣe pe oni lo wa ọna rẹ ti ninu igbo yi. Awọn apa ara re ko jọ ti oni, ọyun ti nṣe l'oju omiran, omiran ti ntanpa, ara rẹ si ti ri omi ọna jin. Bi o ko ba jẹ were tabi akidani-dani, ko yẹ ki irun ori rẹ kun to bayi.

JOGUNOSIMI NI ORUKỌ MI

O to ọjọ melo lo ti wa ninu igbo ndan?" Emi ko fa ọrọ gun, ṣugbọn, mo sọ fun un wipe mo ti gbagbe iṣiro ọjọ. O si sọ fun mi pe bi o ba ṣe Fiditi tabi Iseyin tabi Igbẹti ni mo ti wa, on yio nọ'ka ọna fun mi. Mo si nro eyiti ngo pa'rọ mọ larin awọn ilu meteta, beni ọgbẹ-ni yi tun dahun pe bi mo ba si fẹ joko ti on ati aya on, awọn yio da a ro. Mo ni, "Mo gba". Nko fẹ fun wọn laye lati maa ṣe toni-toni ọrọ mi nitori aṣiri ni aṣiri nje, bi mo ba sọ fun wọn nipa atẹhinwa mi, kele le ta mi yọ.

Ọgbẹni na si fun mi ni alaye diẹ bayi, "Jogunosimi ni oruko mi nje. Obirin mi si nje Timilẹhin. Ihini ni oko wa. Bi a ko ti ni nkankan pẹlu ara abule wa—Agbanrere—ihin ni a ngwa lati arọ di asale. Oko mi lo yi ideko yi ka, ohun ti a o je ati iwọn eyiti a o ta loja Fiditi ni mo ngbin. Iwọ yio ma a ba mi ro oko, o ma a ba aya mi tẹ ẹyin, yio si ma a fi awọn nkan ti o ba ku han ẹ. Kini oruko rẹ paapa." Mo si wi fun un pe Akanni Ẹlẹṣọmọọjọ ni oruko mi.

Awọn mejeji bu si ẹrin bi nwọn ti gbọ irufẹ Akanni ti mo nje. Mo kan tile nwo wọn sa, nwọn fi pari iṣa-hinkeke wọn. Iyawo rẹ kẹnke na wo mi ni awofin, mo mu suru. O ni ka ijoko fun mi ninu ahere. Mo si gbe e jade mo joko. Awọn arabi ni iwa pẹlẹ ati ọrọ tutu li enu sa. Bi mo ti joko tan ni Timilẹhin ṣe fun mi pe un ni iyan ninu ahere, ọbẹ ewe koko ati ẹran etu wa pelu. Mo ro o l'okan mi pe kilo ṣubu temi bayi. Ni kukuru mo fa lu iyan na mo je e ni ajẹkanrun, ọmọ yo l'egbe ini mejeji, mo si nabin kẹnu. Inu ewe ebiba ni a bu iyan ati ọbẹ na si fun mi. Bi mo ti jeun tan, mo ṣa ewe rigidi mo kun un sonu. Mo nṣimi.

ILE ADIDUN ATI AYỌ NI

Nihin ni ngo ṣapejuwe ahere yi fun o ka. Gbangba na ko fẹ pupo, ṣugbọn o to si'rẹ boju-boju fun awọn ọmọde bi mewa. Igi ọpẹ meji wa ni gbangba na; awọn igi'miran je iri agbalumọ, ọdan ati ij isin. Enu ọna ahere yi d'oju kọ iha gusu ko si si ferese kankan ninu yara mejeji, afi awọn iho kekeke ti itansan orun nwọba wọ'le. Okan lara awọn ọbe meji na ni ahere yi fi ẹgbẹ ti. Gbangba na tutu minimini.

Bi a ba ti kuro ni enu ọna a o bosi gbangba kekere kan eyiti o wa fun imaju awọn t'ọkọ t'aya na: kete lẹhin eyi ni pepe ẹran yiyan wa. Kakiri enia yio ri awọn ikoko ati isa nlanla ati odo rẹbẹtẹ-rẹbẹtẹ ti obinrin na fi nse ẹpọ. Igi si wa ṣabalẹ l'egbe kan fun oriṣiriṣi iṣe. Adiro wa lẹba pepe ẹran yiyan. Ninu ile ni a nmu omi wa. Orun ẹran gbigbe si gbolikan ninu ahere yi. Bi enia ba wọ ibẹ ito yio sa pa a lori fun awọn orun didun-didun ti yio ma gbọ. Gbogbo ile ahere na ati ogiri ni ndan pala fun pipa. Ọkọ, ada, ofi-aṣọ, pakute-elebiti ati ifasẹ, ofa ati orun, doje ati ida pẹlu awọn wosiwosi lo wa ninu yara kookan.

Onjẹ ati aṣọ iwọnba die ni nwọn kun yara ekeji. Bi orun ba mu bi eyiti yio la ma, aba yi a kan mọlẹ fẹrẹ ni pẹlu aṣegun arẹ-ọlẹ gan an nigbagbogbo. Mo tun ṣakiyesi aba na mo ri pe kiko rẹ da yato si ọgọro awọn eyiti oju mi ti ri ri. Nwọn koko so awọn igi po bi igbati a ba di ọgba, lẹhinna ni nwọn wa gan an ni amọ. Eyiyi jeki awọn ogiri na ni agbara kokooko. Bi nkan ba nri itoju yio to, gẹgẹ bẹẹ ni ọrọ aba yi; gbogbo inu rẹ ndan koro, mo tilẹ fẹrẹ ni boya ogiri paapa nje lara awọn ẹran aba na. Gbogbo nkan wọnyi ri finifini bayi nitoripe Timilẹhin jẹ akikanju obinrin ni. On paapa gbọ keke bi obi, a si maa rin kẹm-kẹm.

Ni gbogbo asiko yi Jogunosimi nhun apẹrẹ ti aya rẹ yio ma fi gbe ẹkọ lọ si ọja. Timilẹhin paapa ntoju ewe ti yio fi pon ẹkọ si ni ọjọ keji. Bẹẹ ilẹ nṣu lọ Ko pẹ pupọ mo ki Timilẹhin to pe mi lati ma a gbe awọn eru kekeeke wọ'le. Bi mo si ti ngbe wọn ni agbesinmi ko tẹ ẹ l'orun. O wa sibẹ funrara rẹ, kọnbọn-kọnbọn lo si ngbe awọn eru na: eyin, apẹrẹ iha ẹran yiyan ati ogunbogo wosi-wosi to wa l'ode. Mo kan nṣe iwọnba agbara mi titi a fi ko awọn eru na tan, titi ọgun ẹgẹbi aya rẹ ti ma npe e fi pa'le tirẹ na mọ.

MENTHOLATUM
CO. LTD. (Est. 1889), Slough, England.

FUN
ẸJẸ TO LAGBARA
ATI
AGBARA ỌMỌKUNRIN

HOMMEL'S
HÆMATOGEN

FUN AGBARA NIBI IṢẸ L'ỌSAN
FUN ALAFIA NINU ISIMI ATI ERE

ALBAN PHARMACY LIMITED
2, Victoria St., P.O. Box 461,
Lagos, Nigeria.

Gomina-Agba bọ Alaiyeluwa Ọba Adele Keji lọwọ

AWON OGBOLOGBO

(SCRAP)

OJE (LEAD)

IDE (BRASS)

BABA (COPPER)

AWON ALORU IRIN

ERO MOTO (RADIATORS)

PRANU EYO (ALLUMINIUM)

JE OWO

Ko wọn wa ta fun

BUCK (NIGERIA) LTD.,

ỌDẸBIYI NSỌRỌ IWURI

Sofon' di Baba Ibeji

Igbimọ Igbo-Ẹtiti jẹbi afọwọra

LUXURIOUS COMFORT....

VANGUARD III

UTC MOTOR DEPARTMENT

LAGOS
APAPA
IBADAN
ENUGU
KANO

Irora ati Arẹ-ara ti lọ

NIPA LILO EGBOGI IPARA

SLOAN'S

EGBOGI SLOAN NIPA IRORA

Surf O Titun! Onidan ni!

nfọ awọn aṣọ pẹlu agbara idan!

Bi o ba fi "Surf" fọ aṣọ wa ri bi eri o ti jẹ ma a jade ninu rẹ

O MỌ KEDERE KÒ SI NI ERI
Mobil
Sunflower
Kerosine
...O ti pẹ ti ati nlo o
o si jẹ epo Oyinbo ti
a nlo julọ ni Naijiria.
Kò ni idọti,
A si mã jo geregere
laini efin.
Mobil Oil Nigeria Limited

Adotalelegbefa Egbe Alakuko d'Egbe Olope

IBADAN.

NI ojo Eti ti ise ojo kerinla osu yi ni Egbe Afenifere (Action Group) se ipade nla kan ni Kudeti, ni adugbo Ogbeni Adelabu. Ninu ipade na ni edegbeta (500) enia ti o ti je omo Egbe Alakuko (NCNC) teletele ti di omo Egbe Olope ti nwon si fi oruko sile ninu Egbe Afenifere (Action Group).

Ni ojo Abameta ti ise ojo kedogun osu yi kanna ni adotadinlegberin (750) enia ti o ti je omo Egbe Alakuko (NCNC) telert tun ya wo inu Egbe Olope sa pe, awon ti fi ara mo Egbe Afenifere (Action Group) ni Popo Yemaja ni Ibadan. Ogbeni A. M. A. Akinloye ti o je Alaga Ten Egbe Afenifere (Action Group) Ibadan si ko iwe-eri fun olukuluku egbe won le Alaga budo-egbe won lowo lototo.

ISINKU IBIYEMI GA L'OLA

IGBOGILA.

L'OJO kedogbon osu ti o koja yi ni iya rere, Ibiyemi Asunle Olakilo fi aiye sile nigbati o di eni odun mejileladofa (112 years old). Mama yi je omo Olakilo, iran kerin nino Oniyi ti o te Igbogila do.

Awon omo oku yi po tobe tee ti iran kerin ninu awon omo re fi ba won se inawo isinku na. Awon omo oloku ma na wabi-wusi owo, malu meta ni nwon pa, oti ko ni 'ye. Opolopo enia ni o wa si ibi isinku na lati Eko, Ibadan, Abeokuta ati Addo.

Oyin-momo Baba Egbe nf'ado s'obe

OSHOGBO.

NI ojo Aiku ti ise ojo kerindinlogun osu kesan odun yi ni Ogbeni Julius Ade. Egbedun, Baba Egbe Olomope African Church, se ase nlanla fun awon omo egbe re na fun ajoye ikore ti nwon se ni Ile Olorun na.

Baba egbe yi na owo, o si fi jije ati mimu te gbogbo awon omo egbe re lorun. K'Olorun fi opo odun na han wa o. Amin.

Ogbeni A. Okusaga, Minista Ilera ni Ipinle Iwo-Orun ti o wa ni owo otun ninu aworan yi, o nba Ogbeni A. Simpson Gbakeji Olori agba Ibi-ise Marine soro ninu oko "M.L. [illegible], okan ninu oko oju-omi ti nwon fi nsise nlanla ti nwon' ranse fun lati ilu Oyinbo.

* * * *

Ogbomoso Parapo Oke-Oya fe se Ipade

NI ojo Aje ti ise ojo kokandinlogbon osu yi ni awon Egbe Ogbomoso Parapo Oke-Oya (Northern Region) yio bere ipade gbogbogboo ni Kafanchan, a si ni ireti pe gbogbo Egbe omo Ogbomoso ni yio ran asoju won wa.

Ninu awon eto pataki ti ipade na yio se, "Ilosiwaju ilu Ogbomoso yio je okan nibe". Awon ti yio si wa ba ipade na soro ni awon Oloye S. L. Akintola, Olola J. Adigun ati Olola Dipe.

Bi enikeni ba si ni imoran kan ti yio ko sowo si ipade na ki o tete fi sowo si akowe Ogbomoso Parapo Oke-Oya, Ogbeni D. A. Afegina P. O. Box 330, Jos. Ki Oluwa ki o so eni olukuluku omo egbe layo igbana o.

IJO APOSTELI SE ODUN JUBILI

NI ojo keta osu kewa odun yi ni yio di odun medogbon (25 years) gbako ti Ijo Aposteli ti Kristi (Christ Apostolic Church) ti wo ilu Ikole. Awon ngbangba ati odo, lokunrin, ati lobirin si ti mura giri-giri lati se odun ajoyo yi pelu iyiri.

Opolopo awon enia ma yio si ti ilu okere wa lati Ekiti, Ilesha, Oyo, Ibadan, Eko, Ishan, Akoko, Owo, Ondo ati beebee.

A dupe lowo Olorun pe bi a ti ngbeeru gegebi Ijo beni a si tun ndagba ninu imo ati ore-ofe Olorun. Enyin Ijo C.M.S. ati Katoliki, mo ki nyin pe e ku aboye. Enyin Ijo Aposteli, mo ki nyin pe e ku-ori'rea. Baba egbe Ijo, e ku akomora. Ifaiyaran ati suuru. Enyin alagba ko laije nigba ti nyin. Enyin odo, e fi apere awon agba se arikogbon. Ire a kari o.

Jubili kenke, Jubili.

Ninu aworan yi yi o ri awon enia pataki meran ti awon ara ibile United States ni Washington pe fun ase apeje di nwon se fun Oloye J. A. O. Odebiyi, Minista Eto Eko Ipinle Iwo-Orun Naijiria ninu osu ti o koja yi. O wa lori irin-ajo ni Amerika [illegible]. Oruko awon enia pataki na ni lati owo osi Dokita Bashman ti U.S. Information Agency. Oloye Odebiyi, Ogbeni [illegible], akowe pataki ti Ethiopian Embassy.

EGBE ATUNLUSE IJOMU SE AJODUN

EKO.

IROHIN ko to amojuba ni ajodun odun karun ti Egbe Atunluse Ijomu "Ijomu Development Association" se ni Eko ni ojo Abameta ti ise ojo kedogbon osu kejo odun yi. Awon Ogbeni R. O. Ajikobi ati Karimu Adebayo ni o se itoju onje adidun ati oripope ati ti egbe na ti pese sile fun awon alabaseye ojo na awon Ogbeni A. Olowu, S. B. Agbabi, Sennusiu Aje ati James Afolabi ni ran won lowo. Ogbeni T. A. Awodeji se eto ijoko.

Alejo ati amuti ni awon fi ibe ati mimo se. Ijo ojo na bosipe o le yanan, irohin ko se afojuba ni. Lehinti Ogbeni Sule Atolagbe, Alaga ti dupe lowo Olorun ati fun gbogbo awon alabaseye ojo na han ni awon Ogbeni Salawu Ladimeji, M. Adekunle Gbonde ati J. J. O. Ogunremi Baba-egbe s'oro lorun.

Awon omoye egbe na ni awon bi awon Ogbeni Amusa Adebayo, Joseph Abegunri, Jacob Abolaji, Michael Adebanjo, J. A. Awodeji, Karimu Gbonde, Yesufu Adedoyin, Samuel Awodele ati Joseph Awolaiye se gbidugbudu ninu ile ojo na.

Ajeyi-sa-ajodun o.

"NOTICE TO ALL EMPLOYERS

Employment and Earnings Enquiry—September, 1956."

[illegible]

Northern Region — Kaduna, Kano, Jos, Zaria.

Eastern Region — Enugu, Aba, Onitsha, Abakaliki.

Western Region — Ibadan, [illegible]

Southern Cameroons — Buea.

Lagos — [illegible]

[illegible]

O ngmu omo - owo lagbara ati ilera nigbati o ba fe hu ehin

[illegible]

Ashton & Parsons Infants' Powders

Igbimọ oluwadi gba iwe-akọsilẹ Ojike lọwọ rẹ

EKO.

Olola S. Foster-Sutton,
Alaga Igbimọ Oluwadi

NI ọjọ Isegun ti iṣe ọjọ keji oṣu yi ni Ọlọla Stafford Foster-Sutton, Alaga Igbimọ Oluwadi ọran African Continental Bank paṣẹ pe ki Ijọba gba iwe-akọsilẹ-ojojumọ (Diary) Ọgbẹni Ojike, ẹniti o ti nṣe Minista Alamojuto-owo Ijọba Ipinlẹ Ila-Oorun pamọ.

Ohun ti o fa a ki Ijọba lọ gba iwe ako-sile (Diary) na pamọ ni wipe, larin gbogbo igbati nwọn fi mbere ọrọ lọwọ Ọgbẹni Ojike nṣe ni o nfa a yọ lati inu apamọ rẹ lati wa ọrọ ninu rẹ. Ọgbẹni Mackenna, agbejọro Igbimọ Oluwadi na si bere lọwọ Ojike pe "lọwọ je ki nwo o wo? Ọgbẹni Ojike si dahun pe, "nko le fi i fun ẹ laijepe mo fi lo agbejọro mi wo". Iba ohun ti Ọgbẹni Mackenna fẹ mọ, ni ọjọ ti Minista atijọ na ba awọn ẹlẹgbẹ rẹ sọro lori ọran Finance Corporation. Sugbọn Ọgbẹni Ojike ko lati jọwọ iwe ako-silẹ na fun un.

Ọgbẹni Mackenna si mẹnu kuro ninu rẹ, o mba iṣẹ ibere iwadi ọran bọ, nigbati o pari ọrọ, Alaga-Iwadi-Oran, so fa a lojiji pe; "Ọgbẹni Ojike, ṣe o fẹ mu iwe-akọsilẹ rẹ ojojumọ wa l'ẹrọ ni tabi l'ẹle? Ọgbẹni Ojike ti o njẹri ninu ọran iwadi na, si wo si i ki o to fun un ni idahun kanna ti o fun Ọgbẹni Mackenna, nigbati o bere bẹ. Iẹri eyi ni Alaga wa ṣe iwe-ipa lee lori, pe ki Akọwe Igbimọ Oluwadi gba iwe-akọsilẹ-ojojumọ na lọwọ rẹ. O si gba a.

GOVERNMENT NOTICE NO. 1244

No. 183

REMOVAL OF NAME FROM REGISTER OF NURSES

The Nursing Council for Nigeria at their 19th Meeting held on 28th February, 1956 resolved that Mr. T. M. Ukpabio's name be removed from the Register of Nurses for the Sick in Nigeria under section 8 (a) of the Registration of Nurses Ordinance.

Mr. Daniel Fonkwere—Staff Nurse

2. The Nursing Council for Nigeria at their 16th Meeting held on 27th July 1955 agreed that Mr Daniel Fonkwere's name should be removed from the Register of Nurses for the Sick in Nigeria.

Mr. W. W. Nyamedim—Staff Nurse

3. It was resolved that Mr. W. W. Nyamedim's name be removed from the Register of Nurses for the Sick in Nigeria under section 8 (a) of the Registration of Nurses Ordinance in the interest of the public for a period of two years and the case be reviewed again after that time.

THE
NEW AFRICA INSURANCE
COMPANY LIMITED

TI A DA SILẸ NI NAIJIRIA
Olu Ile iṣẹ wa wa ni 30 Marina Lagos.
(Private Mail Bag No. 2[illegible])
Telephone 2[illegible]

A nṣe
Oriṣiriṣi iṣẹ ifowopamọ fun aabo ijamba ewu
INA · ONIṢẸ-OJU-OMI · MỌTO

AWỌN ALAKOSO IṢẸ
Oloye T. A. Odutola, Alaga — D. N. Hamilton K.C. LL. Alamojuto Iṣẹ
Oloye Arthur Prest — F. O. Macaulay
C. W. Bamford — Alhaji Ahmadu Dantata

OWO IPILẸ OKOWO £[illegible]

EWU MBẸ NINU IYAWO GBIGBA

(Lati ọwọ Ojo Adeboye BQ 17, Ọmọfẹ Ilesha)

ENYIN ọmọ enia, ẹ jẹki a fi ara balẹ ronu die lori ọrọ yi, nitori ọrọ na ni ọwọ agba to ti f'oju aiye ri ni o ti wa. Eni to sọrọ yi jẹ ẹni ọdun merindilogbon, baba mi si jẹ ẹni adọrin ọdun o le mẹfa. Oruko rẹ ni Phillip Adeboye. O ti ri iri ri pupọ ninu aiye; o si ọpọlọpọti pe.

Ni alẹ ọjọ kan, baba mi yi mba ọrẹ rẹ kan sọrọ, mo si feti si ọrọ wọn. Eyiti mo gbọ ti baba mi lenumọ fun ọrẹ rẹ na ni pe "Ewu mbẹ ninu aya alaya gbigba". Nigbati ọrẹ baba mi yi lọ si ile rẹ, mo lọ bere lọwọ baba mi pe ewu wo lo mbẹ ninu aya alaya gbigba? O si dahun bayi pe—O bere rẹ, bi oju ba ri ọran a wo o fin, bi ọrọ ba si ṣokunkun loju ọmọde a bere lọwọ agba, o bere rẹ.

Ona kini—ko si bi ẹniti a gba iyawo rẹ ti ṣe le jẹ onisaru tabi onigbagbọ to ti inu rẹ le dun si ẹniti o gba a.

Bi oniyawo yi ba si ri ona jamba ṣe, dajudaju yio ṣe gudugudu meje fun ẹniti o gba aya rẹ. Yoruba ni: "afẹnilobinrin ko f'oju'fe wo ni".

Ona keji—ọrọ yi ko ni jẹ ogun larin okunrin meji mọ. Ogun na yio je ti idile meji.

Ona kẹta—Ọkan ẹniti o gba aya ko ni balẹ lailai, inu ewu lo si wa. Ete ati abuku ati itiju nla ni pelu.

Ona kerin—eyiyi ṣe pataki pupọ, inu Olorun paapa ko ni dun si gbayagabyn na. Ọpọ enia ni ko nifura pe ibinu Olorun mbẹ lori awọn to nṣe bẹẹ. Eyiti o buru ju ni awọn to ni iyawo pupọ ti wọn o si tun lọ gba ti alaya-kanṣoṣo.

Okunrin kan ti gbogbo enia mọ bi ẹni mọ owo ni adugbo kan, ni Ode-Esira Ilesha.

Okunrin yi jẹ babalawo, o si ni aya mejọ ni agbo ile rẹ, mẹta si ngbe ode. Gbogbo wọn jẹ mọkanla. Enia nla ni Ọgbẹni yi. Sugbọn ọmọde kekere kan mu iyawo rẹ to babalawo agbalagba yi lọ lati le ṣe egbogi kan fun obirin yi nitori aisan inu kan to nyọ obirin na lẹnu. Ohun to ṣẹlẹ nikẹhin nipe babalawo yi gba obirin yi lọwọ ọdọmode kekere na lati fi kun mọkanla to ti wa lọwọ rẹ laibẹru Olorun.

Ọrọ yi de kotu. Kotu Ibilẹ si kede pe ewọn lo ye ki babalawo yi lọ si. ọpọlọpọ ẹbẹ ni nwọn fi le din agbara idajọ yi ku, ki o to di pe babalawo yi san owo pupọ si apo Ijọba ati pe ki o lo dọbalẹ fun ọmọ inu rẹ to gba ni aya na.

Kotu Ibilẹ yi fi ye e pe agba iya to ugmu ẹkọ onini, to so pe tori omi gbigbona ni", ọgbẹni yi jẹ. Lati igba yi, babalawo yi ko tun le rin daradara losan mọ, nitori itiju. Sugbọn a maa jade ni alalẹ.

Kini a tun ri lẹhin eyi. Ọrẹ babalawo yi kanna to ni iyawo mẹfa tun lọ gba obirin alaya kan. Iru iwa bayi pọ ni ile Yoruba. Ko si si ẹniti o le rojọ yi jare niwaju Olorun nitori ọpọ ọmọge lo wa lode nisisiyi ti nwọn ko ri ọkọ fẹ wọn. Bi a ti nwi pe owo ọmọge pọ to yi, ọmọge pupọ lo wa ti ko ju ponun mẹwa (£10) lọ, ki i si ṣe ọjọ kanna ni nwọn o san ponun mẹwa (£10) yi tan. Diẹdiẹ ni, ni owo ajọ.

Bi obirin ko fẹ kọ ọkọ rẹ silẹ ti ọkunrin miran si fi ipa gba a, ki iṣe obirin ni on gba bikoṣe ibinu Olorun.

Bi obirin ba feran ọkọ rẹ sugbọn nitori pe ọkọ yi ri iyawo titun miran, o si le iyale jade, bayi ni ayo ati alafia si jade ni'le okunrin bẹ, ibinu Olorun yio si wọle.

Bi obirin kan ba si lọ fẹ okunrin kan lati le eyiti o ba nile lọ, dajudaju yio ri ibinu Olorun.

Gbogbo awọn enia to ba lọwọ si iru iwa buburu bawonyi, ibinu Olorun mbẹ lori wọn.

Ni ipari ọrọ mi, ẹ gbọ itan kekere kan:—Okunrin kan to ni iyawo mẹfa gba iyawo ọmọkunrin kan. Kiakia iyawo ọmọkunrin yi loyun fun alaya mẹfa yi. o si bi ibeji, ni ọjọ kerin ti nwọn ṣe ikomọjade Taiwo lọ si ọrun alakeji, Kehinde si kehin-lọ ni ọjọ kerin. Ninu oṣu kanna okunrin gbayagbaya yi jẹ eba ajẹkẹhin, o si ku.

Obirin iya ibeji yi si lọ bẹ ọkọ rẹ ọdọmọkunrin na pe ki o gba on pada. Ẹnyin ọmọ enia, iyawo oniyawo gbigba l'ewu o. Lọ fẹ tirẹ, obirin pọ l'aiye. Obirin ti owo rẹ ba pọ ju ko ju ṣile mẹta ni Ekolẹdo, Ibadan. Tete lọ fẹ tirẹ. Fi iyawo oniyawo silẹ o.

Wo iwe Owe ori 29 ẹsẹ kini, ti o sọ bayi wipe: "Ẹniti a ba mbawi ti o wa ọrun ki, yio parun lojiji, laisi atunṣe". Eni ba ni eti lati fi gbọ ki o gbọ a ti gbe ile aiye ko sọrọ etutu ibẹ lo pọ.

Ojike ni ohun ko riran ka iwe

Lati oju ewe kini

nsọ ọrọ aṣe, o nfi alamọmọ-ataro.

Ko pe ti Ọgbẹni Ojike fi esi si ibere Ọgbẹni Mackenna, agbejọro Igbimọ na, pe on fi eti ara on gbọ gbogbo ọrọ-ẹri ti Okoye sọ niwaju Igbimọ na, nigbati Igbimọ Iwadi koko bere, Ojike si tun wa ṣe ibere lọwọ agbejọro na pe, njẹ gbogbo ọrọ-ẹri ti nwọn ba sọ ni on gbọdọ ranti?

Ọgbẹni Ojike fẹrẹ ma ti sọ o jalẹ tan ti Alaga Igbimọ na fi fi esi pe "Bẹẹni", farabalẹ ki o si mọ pe o gbọdọ ma a huwa ọmọluwabi nigbati o ba wa ninu apoti ẹleri ni iwaju wa. Nwọn bi ẹ ni awọn ibere ni, bi o ko ba ranti nipa ohun ti nwọn ba bi ẹ, ko si ẹṣẹ ninu rẹ ti o ba fi esi pe o ko ranti. Ọgbẹni Mackenna bere lọwọ Ọgbẹni Ojike bi o ma paye ?

Ọgbẹni Ojike ni on ko ba Ọgbẹni Okoye sọrọ pọ lori aye iṣẹ ti Finance Corporation fẹ gba on si. O ni on ko ranti pe on faramọ imọran Ọgbẹni Okoye pe Finance Corporation ni lati ran African Continental Bank lọwọ bẹeni Ọgbẹni Okoye ti fi han ninu ẹri rẹ siwaju pe Ọgbẹni Ojike sọ bẹ ẹ.

Ọgbẹni Ojike sọ pe ọrọ ti Ọgbẹni A. K. Blankson sọ niwaju Igbimọ na pe on (Ọgbẹni Ojike) sọ fun Ọgbẹni Blankson nipa gbigba a si memba Corporation ko wa aiye—o ni on ko ba Ọgbẹni Blankson sọrọ rara nipa rẹ. O ni on ko le bura lori ọrọ ti on nsọ. Alaga Igbimọ na fi ye e pe lori ara-bubu ni awọn nka ọrọ rẹ si.

Ninu gbogbo ẹri rẹ, o ṣẹ kanlẹ pe on ko ba Dọkita Azikiwe ṣe aṣaro kankan lori ọrọ Finance Corporation ati African Continental Bank.

Ki nwọn to siwọ li ẹnu iṣẹ lọjọ yi ni Alaga Igbimọ Iwadi na ṣe ikilọ fun Ọgbẹni Ojike pe ki o ye ṣe kati-kati—japamọṣe niwaju wọn mọ, o si sọ fun un pe kio modigi oju rẹ dani ti o ba mbọ l'ọjọ keji. ọrọ rẹ pe digi ti o wa ni-Ọgbẹni Ojike ti fi han ninu kawọ on ko le riran kawe.

KO ṢE MA NI!

Iwe iṣẹ agbayanu awọn woli ti o kun fun Ifọntu, aṣiri adura ati ogunlọgọ ohun anfani miran desi ẹwọ wa lana. A ṣe ikede fun awọn onibara wa ti nwọn ti para fun iwe yi ki nwọn ma jafara, Ati tun fẹri kọkọrọ rẹ—£1 pere. Ra pelu ati awọn iwe Psalmu, abẹla oriṣiriṣi.

Kowe si ile iṣẹ wa nihin 36, King George Avenue Yaba-Nigeria abi 83 Inikan Street, Ibadan.